

Belföldi hírek

bb 1. ígéretes távlatok a nemzetközi egészségügyi együttműködésben - dr. Zsögön Éva államtitkár nyilatkozata a WHO bukaresti üléséről

i mir/gk/ny hi hgy

1974 szeptember 27.

a napokban Bukarestben rendezték meg az egészségügyi világ-szervezet /WHO/ európai területi bizottságának ez évi, 24. ülését, amelyen a magyar küldöttség vezetőjeként résztvevő és felszólalt dr. Zsögön Éva egészségügyi államtitkár, aki az MTI munkatársának az alábbiakban foglalta össze a tanácskozás jelentőségét:

- a regionális bizottság olyan kedvező időszakban tartotta ülését, amelyre a nemzetközi politikai légkör enyhülése a jellemző, - mondotta. - napjainkban éppen sikeres befejezése előtt áll az európai biztonsági konferencia második genfi szakasza, s a következő, harmadik szakasz megtartása egy új, szerződésben rögzített európai együttműködés messzemenő távlatait nyithatja meg európai népei előtt. a nemzetközi légkör enyhülése elősegíti egy, az eddigieknél sokkal szélesebb körű nemzetközi együttműködés kibontakozását, melynek fejlesztésében és erősítésében igen fontos feladatok hárulnak az egészségügyi világszervezetre is.

- az európai régió, amelyhez zömmel gazdaságilag fejlett országok tartoznak, különösen jó lehetőségekkel rendelkezik ahhoz, hogy a célszerű munkamegosztás elvét az orvostudomány és az egészségvédelem szakemberei előtt álló feladatok terén is érvényre juttassa, ugyanakkor az európai régióban végzett munkánk jelentős hatással lehet más régiók tevékenységére is.

/folyt. köv/

-1-

10

vbb 1. / igéretes távlatok...folyt/ny

annál is inkább, hiszen országaink a világ legkülönbözőbb részeiben igen fontos szerepet töltenek be az egyes területek nemzeti egészségügyi szolgálatainak megerősítésében, a szakemberek képzésében és továbbképzésében és sok egyéb más módon is. ezért különösen fontos a hatékony nemzetközi együttműködés megszervezése és kiteljesítése az európai régióban meglévő egészségügyi problémák mielőbbi közös erőfeszítésen alapuló megoldására. s itt mindenekelőtt az emberi környezet megóvásáért folytatott világméretű küzdelemre, továbbá a sziv-és érrendszeri, valamint a daganatos betegségek elleni küzdelemben előtűnik álló feladatokra gondolok, és az időskorúak egészségügyi védelmének kellő tudományos alapos-sággal előkészített megszervezésére.

- munkánk hatékonyabbá tételének legfontosabb feltétele a tervszerűség következetes biztosítása, amely feltételezi a közös feladatok tudományos alapos-sággal előkészített meghatározását, a mélyreható elemzést és a hatékony ellenőrzést egyaránt. véleményünk szerint e célok egyre erőteljesebben tükröződnek az egészségügyi világszervezet európai területi irodájának tevékenységében. a bukaresti konferencia már ennek az elvnek a figyelembevételével tárgyalta meg például a környezetszennyeződés ellenőrzésének hosszú távú programját és a másik, már említett szakmai témát is. a mostani ülészen tapaszaltak alapján joggal bizhatunk abban, hogy a tervezett programok mielőbbi megvalósulnak, a regionális iroda tevékenységében tovább erősödik közös munkánk hatékony-sága, és a rendelkezésre álló erőforrásokat, eszközöket az egészségügyi világszervezet minden európai tagállamában a legfontosabb feladatok megoldására koncentrálnak - fejezte be nyilatkozatát dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár./mti/

-.-

bb 2. budapest környékén százhalombatta lakosainak száma növekszik leggyorsabban - a ksh adatai a népesség alakulásáról

1 kg/tr/ny sl hgy

1974 szeptember 27.

a központi statisztikai hivatalban összesítették budapest vonzáskörzetében élő lakosság népességi jellemzőit. a főváros körüli 25 kilométeres sugarú gyűrűben elterülő 44 települést vettek vizsgálat alá az 1970-es népszámlálás adatai alapján. 1949 és 1970 között 206.000-ról 334.000-re növekedett ezen a területen a települések népessége, az országos 12 százalékos emelkedéssel szemben ez 62 százalékos jelent. a nagyarányú növekedéshez hozzájárult a budapesten munkát vállaló vidékiek ideáramlása, akik a fővárosban nem jutottak lakhelyhez.

/folyt köv/

-2-

1/b

bb 2. / budapest környékén...folyt/ny

Legdinamikusabban százhalombatta lakosság-száma emelkedett. az új szocialista iparváros lélekszáma megötszöröződött 21 év alatt, s 1970-ben megközelítette a 8.000 főt. szigethalmon, gyálon is halásztelken háromszor annyian laktak 1970-ben, mint 1949-ben, míg szigetszentmiklós és üröm lakossága több mint kétszeresére növekedett. amíg a községek többségében emelkedett a lakosok száma, addig a szentendrei szigeten fekvő pócsmegyér és szigetmonostor lélekszáma megcsappant. innen a budapesti közlekedést ugyanis kompátkelés nehezíti, s emiatt sokan más helyre költöztek.

a 44 település aktív keresőinek a budapestiekénél is magasabb hányada, 62.2 százaléka az iparban dolgozik, míg ez az arány országos átlagban 44.2, fővárosi átlagban pedig 53.9 százalék. ugyanakkor az országos 25.7 százalékkal szemben az agglomerációs területen a lakosság 10.8 százaléka keresi főfoglalkozásban a mezőgazdaságban a kenyerét. a 183.000 aktív kereső közül 62.000-en a lakóhelyükön dolgoznak, 121.000 fő munkalehetőség hiánya miatt máshol keresett állást. többségük, - 101.000 fő - budapestre jár dolgozni. az agglomerációs terület két városából, szentendréről és százhalombattáról az aktív keresők 32, illetve 24 százaléka jár más helyre dolgozni, döntő többségük budapestre. a községek közül legtöbben, 9.300 érdéről, 7.400-an vecsésről, hatezren pedig budaörsről járnak naponta a fővárosba dolgozni. a budapesti kerületek közül legtöbben, 11.200-an kőbánya vállalatánál helyezkedtek el.

az agglomerációs övezetben a lakáskörülmények - elsősorban a nagyarányú bevándorlás miatt - több szempontból kedvezőtlenek. 1960- és 70 között ezen a területen az országos 14 százaléknál nagyobb mértékben, 39 százalékkal emelkedett ugyan a lakások száma, de ez sem tudta ellensúlyozni a vándorlásból eredő 29 százalékos népességszaporulatot. budapest környékén 342, míg budapesten 304 lakó jut 100 lakásra. meglehetősen magas az al-és ágybérlok száma: 6 százalék, ez valamivel kisebb, mint budapesten./mti/

-.-

bb.3. tudósaink részvétele a gazdálkodásfejlesztésében

p hi hgy

1974. szeptember 27.

agrárközgazdászaink teljes lendülettel dolgoznak négyéves kormány szintű középtávú kutatási terveink eredményes megvalósításán.

/folyt köv ./

1/b

-3-

bb.3. tudósaink....folyt /p

dr. fekete ferenc, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanára, az agrárgazdasági kutató intézet igazgatóhelyettese az eddig elvégzett munka tapasztalatairól és a folyamatban lévő kutatásokról tájékoztatást adott oláh bélának, az mti tudományos munkatársának.

elmondotta, hogy tevékenységük középpontjában a mezőgazdaság központi szabályozásának módszereit, a gazdasági mechanizmus elveinek érvényesülését és fejlesztési lehetőségeit vizsgáló elemzések állnak. ennek keretében szemügyre vették az ipari eredetű termelőeszközök és a mezőgazdasági termékek árainak kapcsolatát, mennyiségi viszonyát a szocialista országokban, a fejlett tőkés-országokban és hazai relációban is. kimutatták, hogy nálunk ezek az árarányok a szocialista nagyüzemek szempontjából nem kedvezőbbek, mint más országokban.

- megvizsgáltuk - mondotta fekete professzor - szintén nemzetközi összehasonlításban, a mezőgazdaság állami támogatását is. a vissza nem térítendő dotációkat még mindig igen jelentősnek találtuk, de növekszik a tudományos-technikai forradalommal összefüggő beruházások -mindenekelőtt a gépesítés, kemizálás, meliorizáció -állami támogatásának jelentősége is.

- a mezőgazdasági ágazatok gazdasági kérdéseinek vizsgálata során a kukorica -, a zöldségtermelésre és a szarvasmarhatermesztésre helyeztünk nagy súlyt - mondotta. megállapítottuk, hogy a termelő és fogyasztói érdekek szempontjából egyaránt előnyös lenne az ugynevezett cukor-vertikum, elsősorban a cukorrépa termelés, a cukorgyártás, a melléktermék-hasznosítás jelenleginél gazdaságosabb összehangolása. azt is kiderítettük, hogy a munkaigényes kultúrák -fűszerpaprika, paradicsom, hagyma, bogyós gyümölcsök - termesztésének gépesítését munkaerő helyzetünk és a lakosság megfelelőbb áru termékekkel történő ellátása egyformán megkívánja.

a műszaki fejlesztés témaköréből külön figyelmet érdemelnek azok a kutatások, amelyeket az iparszerű termelési rendszerű beruházási igényességére, szervezési, üzemvezetési követelményeire, valamint az önköltség-jövedelmezőség viszonyaira vonatkozólag folytattak.

/folyt köv ./

bb.3. tudósaink....2.folyt

a kutatások azt mutatták, hogy e rendszerek bevezetése ugyan kivételesen nagyértékű, egyszeri beruházási igénnyel jár, alkalmazásuk azonban hosszabb távon, viszonylag alacsony önköltség elérésével és ésszerű fogyasztói árak kialakításával megterülhet.

- tovább vizsgáljuk -mondotta a továbbiakban fekete ferenc - a mezőgazdasági termelés eszközigenységét amely korunk műszaki-tudományos forradalmának egyik legfontosabb gazdasági következményét foglalja magában: a rendkívül megnövekedett hitelezési szférát, a minőségileg új és magasabbrendű szervezési-vezetési követelményeket.

- változatlanul érdeklődésünk középpontjában áll a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek gazdaságtani és szervezési problémáinak a vizsgálata. többszáz nagyüzemmel tartunk szoros adatgyűjtési, szaktanácsadási és konzultációs kapcsolatot. munkatársaink aktívan részt vesznek a távlati és éves tervek kialakításában, a gazdaságok termelési irányának és gazdálkodási szerkezetének meghatározásában, valamint az éves mérlegek és az eredményesség, a jövedelmezőség elbírálásában./mti/

✓beruházás igényességét, az ugyancsak-megnövekedett

bb.4. október 4-ig lehet jelentkezni a józsef attila szabadegyetemre

i nn/gg/p hi hgy

1974. szeptember 27.

rendkívüli az érdeklődés a tit budapesti józsef attila szabadegyeteme iránt. mint a szabadegyetem tanácsának ülésén az illetékesek megállapították, sokkal többen iratkoztak be az idén a különböző természettudományi, társadalomtudományi, irodalmi és művészeti tagozatokra, mint az előző tanévben. eddig 8.000 hallgató jelentkezett a szabadegyetem titkárságán. különösen örvendetes tény, hogy sokkal többen kívánnak foglalkozni a filozófia, a pszichológia, a külpolitika, a jog, a zenetörténet és a modern világirodalom témáival. de nagyszámú érdeklődő jelentkezett a néprajzi, matematikai, kémiai és filmművészeti kollégiumokra is.

/folyt köv ./ ↓ számítástechnikai, élettani, régészeti, beszéd-technikai

tbb.4. október 4-ig.....folyt/p

zsufolásig megteltek az egyetemi előkészítő kurzusok, a foglalkozásokon a középiskolában tanultakat rendszerezik és ismétlik át, s tanárok vezetésével különböző feladatok megoldásával, tesztekkel készülnek fel a hallgatók az egyetemi felvételi vizsgákra. kétszázötven szabadegyetemi bérlet is gazdára talált az idén.

mivel az évadnyitó szabadegyetemi előadásokat általában október második hetében kezdik, a nagy érdeklődésre való tekintettel egyes sorozatokra október 4-ig még elfogadnak jelentkezéseket.

az érdeklődők naponta 3 és 6 óra között -szombat kivételével - jelentkezhetnek a tit budapesti szervezetében, viii.kerület muzeum utca 7.szám alatt .felvilágosítást telefonon is ad a szabadegyetem titkársága a 335-189-es számon./mti/

--

bb.5. kedvezőbb feltételekkel vásárolható hűtőgép, motorkerékpár

i kf/tm/p sl hgy

1974. szeptember 27.

a fődény elmúltával, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően, a belkereskedelmi minisztérium -az otp-vel és a magyar nemzeti bankkal egyetértésben - módosította az áruvásárlási kölcsönakcióban kedvezményes feltételekkel árusítható termékek körét .

a rendelkezés szerint - október 1-től - március 31-ig -tízszázalékos előlegfizetéssel árusíthatók a háztartási hűtőszekrények, a kis motorkerékpárok, és a motorkerékpárok. ezen kívül jelenleg az általános feltételektől eltérően 20 százalékos előleggel vehető részletre butor .

a részletre kapható cikkek jegyzékéből viszont törölték az olajtűzeléses fürdőszobakályhát és etázs-kazánt is ./mti/

--

-6-

1/b

bb.6. új kiállítások a történeti muzeumban

i me/tr/p hi hgy

1974. szeptember 27.

a budapesti történeti muzeumban rövidesen két új időszak kiállítás nyílik. október 3-án az országos levéltár kincsei címmel a levéltárak átszervezésének századik évfordulója alkalmából - a muzeum középkori termében - , bemutatják a magyar történelem számos, művészileg is értékes dokumentumát : a középkortól a felszabadulásig terjedő történelmi időszakokból származó okleveleket és más iratokat, régi családi levéltárakban fennmaradt szép példányokat -mintegy 80 írásos anyagot . *ban*

a másik kiállítás - október 8-28 között - a varsói képtárban őrzött modern képzőművészeti alkotásokat, a lengyel főváros mai színházainak diszleteit, jelmezeit ismerteti meg a magyar közönséggel. az ott látható fotók is varsót hozzák közel hozzánk.

a muzeum állandó kiállításai : a királyi palota a budai várban, fővárosunk ezer éve, régészeti ásatások budapesten - továbbra is várják az érdeklődőket. a kiscelli muzeumban a főváros képzőművészeti gyűjteménye és pest-buda képzőművészete 1686-1782-ig, pest-buda-i események 1810-1860 -ig s a xix.századbéli budapesti nyomdák az állandó érdekességek. az aquincumi muzeum romterületén a kőtárban eddig be nem mutatott, az ásatások során legújabbán feltárt kőemlékek tekinthetők meg, hétfő kivételével minden nap. /mti/

--

bb.8. új típusú konyhabutorok a házigyári lakásokba

vid/p ká -cz

1974. szeptember 27.

jövőre adják át a fővárosban az első olyan házigyári lakóépületeket, amelyeknek az eddiginél lényegesen nagyobb konyhájába új típusú színes konyhabutorokat szállít a tiszabutoripari vállalat szolnoki gyára. az eddigi egy helyett kétrészes mosogatók, nagyobb szekrények és a konyha sarkainak kihasználására kis-méretű tárolók készülnek a szolnoki gyárban. /mti/

--

-7-

1/b

bb.7. első az országban : üzemorvos kandidátus a mecseki szénbányáknál

vid/p ká hgy

1974. szeptember 27.

a magyar tudományos akadémián a napokban vette át kandidátusi oklevelét dr. seress viktor pécsi bányorvos, aki ma az ország egyetlen üzemorvos-kandidátusa. csaknem két évtizede munkálkodik a mecseki szénbányászok körében és érdekében. mint pécsbányaüzem orvosa és a vállalat kutatási osztálya laboratóriumának vezetője a megelőző-gyógyító, illetve alapkutatási munkát egyaránt céljának, feladatának tekintette. sikerrel védett disszertációja is e törekvés eredménye. „a bányalevegő szennyezett-ségének szerepe a mecseki szénbányászok tudomegbetegedésében, című értekezésében az ember és környezete kapcsolatát, a környezet hatásait, egészségügyi követelményeit dolgozta fel a gyakorlati tapasztalat és kutatásai alapján. a tudományos fokozat elnyerése után is munkájának fő célja a szilikózis elleni küzdelem. /mti/

--

bb.9. haltisztító berendezés

vid/p ká -cz

1974. szeptember 27.

a háziasszonyok gyakran lemondanak a halvásárlásról a tisztítás, főleg a pikkelyek eltávolításának kellemetlen munkája miatt. ezen a gondon igyekszik segíteni a balatoni halgazdaság, amely négy telepén magára vállalta a tisztítás, az előkészítés műveletét és a halakat konyhai félkész-termékként adja át a kereskedelelemnek.

a balatoni halgazdaság szakemberei érdekes újítást dolgoztak ki ennek az üzemszerű körülmények között is eddig csak kézzel végzett munkának a gyorsítására. henger alakú tartályban, magasnyomású vizsugarakkal távolítják el a halakat borító pikkelyeket. egy-egy gép 20 kilónyi halat 6 perc alatt „vetkőztet”, le. /mti/

--

-8-

hb

bb.10. újabb értékes leletek a fenék-pusztai erődben

vid/p ká -cz

1974. szeptember 27.

a keszthelyi balatoni muzeumban összegezték a fenék-pusztai római erőd idején ásatásainak eredményeit.

fenékpusztán újabb két épület került elő. az egyik 40x20 méter átmérőjű épület - mint megállapították - fűthető lakóház volt és tűzvész következtében pusztul el. az itt lakók, a leletanyag tanúsága szerint, fa- és kőmunkálással foglalkoztak. a másik, 12x7 méteres, épület - dr. sági károly muzeumigazgató megállapítása szerint - 374-ben pusztult el, amikor a kvádok és szarmaták együttes támadást indítottak a társ-császárrok pannóniai tartománya ellen. a támadás, a leletek elhelyezkedéséből ítélve, készületlenül érte a fenékpusztai erőd lakóit. ezt bizonyítja, hogy az itt lakóknak csupán a legértékesebb ékszereket és tárgyakat volt idejük elrejtteni a fő épület fűtőcsatornájába.

az ékszerládika töredékein kívül itt került elő egy arany-ezüst disztü is, amely egyik legszebb darabja a fenékpusztai gazdag leletanyagoknak. /mti/

--

-9-

hb

bb. 11. a lakáshelyzet és az egészségügyi ellátás javítása pest-
erzsébeten - ülést tartott a xx. kerületi tanács

t gy/s/e hi hgy

1974. szeptember 27.

Budapest második legnagyobb kiterjedésű városrésze, a xx. kerület, amelyben több mint 112 000 ember él, különösen a iv. ötéves terv időszakában fejlődött sokat -, állapították meg a xx. kerületi tanács pénteki ülésén, amelyen pesterzsébet fejlődéséről és a következő esztendő feladatairól tárgyaltak.

A városrész legsúlyosabb gondja a lakáshelyzet javítása. az utóbbi tíz esztendőben állandóan 5 000 felett volt a nyilván-
tartott kérelmezők száma. ebben a kerületben tartják számon a legtöbb sokgyermekes lakásigénylőt. az idén valamennyi négy- és ennél több gyermekes családnak biztosítanak új otthont. jövőre a három gyermeket nevelő szülők lakásgondjait is megoldják. sokat segít majd a helyzeten a városközpont felépítése. a második ütemben a soroksári duna-ággal párhuzamosan futó dózsa györgy ut a kossuth lajos utca és a határ ut közötti területsávon 3 milliárd forintot költséggel épülnek modern lakóházak. e területen több mint 1900 régi lakást kell felszámolni.

Évente több mint 20 millió forintot fejlesztési alappal gazdálkodik a kerületi tanács. pesterzsébet gyarapodását az ott élő emberek is szívügyüknek tekintik: az utóbbi három évben 26 millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a kerület fejlesztéséhez. rendkívül rossz a kommunális ellátottság; a mostani tervidőszakban rendelkezésre álló 26 millió forintból évente 20 000 négyzetméter járdát látnak el szilárd burkolattal. fontos feladat a földutak aszfaltozása is. a tervek szerint kelet-nyugati irányban kiépítik a wesselényi utcát. az észak-dél irányban átkötő utnak az ősz szabó jános utcát jelölték ki: ezen át lehet majd megközelíteni a dél-pesti kórházat.

A mostani tervidőszakban sokat javult pesterzsébet és soroksár egészségügyi ellátottsága. tavaly befejezték a szülő- és nőbeteg kórház bővítését és átépítését. az idén bővítették a szakorvosi rendelőintézetet és folyamatosan korszerűsítik az egészségügyi berendezéseket. a körzeti orvosi rendelőket rendkívül zsúfolták. ugyanis pesterzsébet látja el a környező községek mintegy 50 000 lakosát is. jövőre hozzálátnak a soroksári területen egy 14 munkahelyes egészségügyi intézmény építéséhez. /mti/

-10-

8.30/e

161010

bb. 12. a hajózás segítsége az őszi csucsforgalomban

i kf/tm/e ie hgy

1974. szeptember 27.

A jelenlegi igényekhez képest igen szűkös fuvarozási kapacitás megfelelő szervezési intézkedésekkel, ideiglenesen különösebb beruházás nélkül is bővíthető -, állapította meg legutóbbi ülésén a központi szállítási tanács, amely egyéb intézkedések között határozatot hozott arra, hogy a folyami hajózást fokozottabban vonják be az őszi szállítási feladatok végrehajtásába. az intézkedés korántsem oldja meg a közlekedés teherszállítási problémáit, de enyhít a kapacitás-gondokon. a fuvarozásban ismét „felfedezték”, ezt a korábban eléggé méltatlanul elhanyagolt közlekedési ágazatot, amely ha nem is mindig a leggazdaságosabb, most az őszi forgalomban mégis lehetővé teszi az igények jobb kielégítését, azt mindenképpen, hogy minél kevesebb áru fuvarozása halasztódjék el.

A mahart - amelynek évek óta nem volt belföldi őszi csucsforgalma - más közlekedési ágazatok tehermentesítésére vállalta a nála jelentkező belföldi igények kielégítését azon túlmenően, hogy tetemes export-import forgalmat is lebonyolít. az őszi időszakban a tavalyinál várhatóan 80-100 ezer tonnával több árut szállít a mahart. belföldön - a dunán és a tiszán - főleg kocsis-
gényes követ, sódert és fát fuvaroznak, tolna, baranya és bács megyéből pedig mintegy 14 000 vagon búzát hoznak fel tárolásra a fővárosba. a máv-ot segítik azzal, hogy éveken keresztül vasuton érkező tömegárut most vízi uton visznek rendeltetési helyére. korábban például nyers foszfátot lengyel kikötőből vasuton szállítottak, jelenleg - a szovjet hajózással együttműködve - aldunai átrakással uszályokon hozzák budapestre a fontos nyersanyagot. az év végéig mintegy 60 000-70 000 tonna foszfátot fuvaroznak vízi uton. az exportra szállításból is részt vállaltak, a mezőgazdasági termékek közül mintegy 50 000 tonna pillangós takarmányt visznek hajón nyugati országokba. a külkereskedelemmel együttműködve hetenként indítanak darabárus gyorsjáratot budapest-regensburg között.

Jelenleg a hajózásnak sincs már szabad kapacitása, a mahart azonban újabb forgalomszervezési intézkedésekkel képes további fuvarozási igények kielégítésére. /mti/

8.37/e

161010

- 11 -

bb. 13. hűtőgépek, porszívók, több százezer rádió és óra a szovjetunióból - bővülő fogyasztási-cikk import

1 sz/gk/e sl hgy

1974. szeptember 27.

az év első három negyedében körülbelül 25-30 százalékkal bővült a különböző fogyasztási cikkek, így elsősorban az elektromos háztartási gépek és felszerelések, valamint az órák, rádiók és az ajándéktárgyak behozatala a szovjetunióból a múlt év hasonló időszakához képest.

a konsumex külkereskedelmi vállalat ebben az évben összesen 13 millió rubel értékben vásárolt fogyasztási cikkeket szovjet partnereitől. a raznoexport szovjet külkereskedelmi egyesülséltől többek között 13 000 hűtőszekrényt, 26 000 porszívót és 15 000 kávéörlőt rendelt külkereskedelmünk, köztük a népszerű szarátov hűtőszekrény és a rakéta porszívó új típusait is. ezek nagyrészt már leszállították. a jövő évi szállításokról a két vállalat szakemberei tárgyalásaikat már az őszi bnv-n megkezdtek, szó van szovjet gyártmányú villanyborotvák és vasalók 1975-ös importjáról is -, eddig e termékekből nem vásároltunk. a következő években valószínűleg korszerű mosógépeket is behoz majd a konsumex a szovjetunióból.

a szovjet ipar a világ számos országába exportál butorokat. magyarországra még csak néhány éve kezdték el szállítani, de a konsumex 1974-ben már mintegy 2 millió rubelért vett komplett garnitúrákat, ezek modern kivitelűek és jóval olcsóbbak, mint a tőkés behozatalból származó lakberendezési tárgyak. egyébként a bnv-n újabb 2 millió rubeles szerződést kötöttek a jövő évi szállításokról.

ugyancsak a konsumex importálja a szovjet órákat is a mash-priborintorgtól. az idén 700-800 ezer kar-, zseb-, ébresztő-, asztali- és faliórát szállít a szovjet partner hazánkba. a közismert „poljot”, „voszok”, és „csajka”, márkákon kívül már az új típusú „modern formájú”, „divatórát”, is kapni lehet a hazai üzletekben.

kozmetikumokból, főleg kölniből, ajándéktárgyakból, elsősorban borostyánból is szélesebb választékban importál a konsumex az idén a szovjet vállalatoktól. az órák, ajándéktárgyak jelentős része a iv. negyedében érkezik meg, hiszen a vásárlók többsége a karácsonyi ünnepek előtt vásárol ezekből a cikkekből.

1974-ben több mint negyedmillió tranzistoros rádiót - köztük a szokol, a riga, az orbita, a szignál és a szonáta típusokat - vásárolt szovjet partnereitől az elektroimpex külkereskedelmi vállalat. a tervek szerint jövőre még több kisméretű és táskarádiót importálunk majd, a szerződések nagy részét az őszi budapesti fogyasztási cikk-vásáron irták alá. /mti/

8.47/e

-12-

bb. 14. új zöldövezetek a jubileumra készülő szolnokon - szocialista szerződés az uttörőkkel

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

a kilencszáz éves jubileumára, 1975-re külsőségeiben is megszépül az alföldi megyeszékhely, szolnok. a lakosság jelentős társadalmi segítségével nagy területeket fásítanak, zöldövezetet, parkokat alakítanak ki. a múlt évben csaknem 20 000 facsemetét, az idén pedig 23 000 fát és cserjét ültettek el. több mint 27 000 négyzetméter a virágoskertek területe. elkészült a zagyva-parti új lakótelep impozáns parkja is, amely több játszótérrel övez. kiépítették az óvodák, iskolák zöldövezeteit és megkezdtek a közeljövőben épülő széchenyi lakótelep környékének fásítását.

a város jelenlegi 40 000 négyzetméter parkja felett három iskola uttörőcsapata vállalt védnökséget, a városi tanáccsal kötött szocialista szerződés alapján. /mti/

-...-

bb. 15. a kongresszusi munkaverseny sikerei a győri graboplastban

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

a győri graboplast pamutszövő- és műbörgyár dolgozói az év elején 35 millió forint értékű munkaverseny-vállalást tettek, amit a xi. pártkongresszus tiszteletére 17 millió forint értékű vállalással megtoldottak. a két vállalatás értéke így 52 millió forint. az összesített vállalásból az első félév során 42 milliót teljesítettek és jelenleg a teljesítés megközelíti az 50 millió forintot. az év végéig a vállalások túlteljesítésére számítanak.

csaknem valamennyi üzemrész dolgozó túlteljesítették az eddig eltelt hónapokra eső vállalásukat. így többek között jelentős mennyiségű festéket, vegyszert takarítottak meg. csupán e két cikkből a megtakarítás meghaladja a 4 millió forintot. egy hulladékbonító gép beállításával feldolgozzák a műnemezgyártó üzemben azt a hulladékot is, amelyet eddig elégettek. a gép a hulladék anyagot elemi szálaira bontja és az újból felhasználható. /mti/

-...-

8.53/e

- 13 -

bb. 16. tető alatt a zalaegerszegi baromfifeldolgozó

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

zalaegerszeg nyugati városrészén tető alá került egy újabb üzem, a baromfifeldolgozó épülete. az üzem egy műszakban évi 500 vagon baromfi és 100 vagon nyul feldolgozására lesz alkalmas. a feldolgozó a jövő évben kezd munkához. /mti/

bb. 17. tizenegy nappal hamarabb befejezik a huzóüzem átépítését

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

félidejéhez érkezett a salgótarjáni siküveggyár zagyva ii. huzóüzemének átépítése. a huszmillió forintba kerülő átépítés során megteremtik egy olyan technológia alkalmazásának műszaki feltételeit, amelynek eredményeképpen a zagyva ii. huzóüzemben előállított táblaüveg optikai és más minőségi tulajdonságai számottevően megjavulnak. a kivitelezésen dolgozó mintegy 200 dolgozó - kőművesek, ácsok, lakatosok, hegesztők, villanyszerelők, műszerészek, segéd munkások - vállalták, hogy a tervezett határidőhöz képest 11 nappal korábban befejezik az átépítést. s az üvegttermelés egy hónap múlva, október 28-án megindulhat. a xi. kongresszus és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére tett munkaverseny-felajánlás 110 000 négyzetméter üvegtöbbletet jelent a népgazdaságnak. /mti/

bb. 18. jubileumi park épül nyíregyházán

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

felszabadulásának 30., az örökváltsága 150., és megyeszékhellyé válásának 100. évfordulója megünneplésére készül nyíregyháza, a nyírség fővárosa. ez alkalomból a hazafias népfront városi bizottsága kezdeményezésére társadalmi összefogással jubileumi park épül a megyeszékhelyen. az e célra kijelölt terület egykor vásártér volt.

a megyei víz- és csatornamű vállalat munkásai rövid idő alatt elkészültek a csatornázással, s így határidőre kezdődhetett meg a terület feltöltése. a parkot október 31-én ünnepélyesen adják át a város lakóinak. /mti/

-14-

8.57/e

1/5 1010

bb. 19. új kenyérgyárak épülnek pest megyében

vid-gö/gné/e ká -cz

1974. szeptember 27.

az ország legnépesebb megyéjében, a 930 000 lakosu pest megyében az elmúlt években több új kenyérgyár építésével javították a kenyérellátást. néhány területen azonban még nem ki-elégítő a helyzet. közéjük tartozik a ráckevei járás is. az illetékesek ezért elhatározták, hogy dunavarsányban és ráckevén új gyárat helyeznek üzembe. a dunavarsányi már épül, s ott naponta két műszakban 3.8 tonna kenyeret és péksüteményt sütnék majd. ráckevén eredetileg a meglévő üzem bővítését tervezték. a helyi tanács azonban akkora telket biztosított a sütőipar számára, amelyen a jövő évben nagyteljesítményű üzem építését kezdenek meg. a tervek szerint az első egységben naponta 7.6 tonna kenyeret és péksüteményt készítenek. a szomszédos járás székhelyén, dabason a jelenleg 8 tonna kenyeret sütő üzemet bővítik csaknem a kétszeresére. /mti/

bb. 20. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

tr/e -cz

1974. szeptember 27.

hogy a palatinus strandfürdő és a gellért fürdő férfi és női tetőnapozója szeptember 29-én, vasárnap tart nyitva utoljára. a szabadság és széchenyi strandfürdők, valamint a lukács, a rudas és a csillaghegyi uszodák továbbra is - egész télen át - a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

bb. 21. súlyos ételmérgezés szabadhidvégen - negyvenhét megbetegedés fertőzött disznósajttól

vid/e -cz

1974. szeptember 27.

a fejér megyei szabadhidvég községben súlyos, tömeges ételmérgezés történt. a siómenti áfész 22-es husboltjának hentese, herman lajos és segédje szeptember 24-én egyszerre öt sertést vágott le a helyi kényszervágóhidon és a megmaradt husból egészségtelen, szennyezett körülmények között disznósajtot készített. a fertőzött disznósajt tömeges ételmérgezést okozott. az első napon 41 megbetegedés történt, majd 47-re emelkedett az orvosi kezelésre szorulóknak száma.

/folyt.köv./

10.15/e

Tóth

- 15 -

bb. 21. /súlyos ételmérgezés...folyt./e

az ételmérgezést szenvedett szabadhidvégiek közül 26 beteget a székesfehérvári megyei kórházba szállítottak, közülük egy beteg állapota súlyos, de nem életveszélyes. a fertőzött disznósajttól megbetegedettek közül pénteken tizenhatan még kórházi ápolásra szorultak, állapotuk lassan javul.

a fejér megyei közegészségügyi és járványügyi állomás az ételmérgezés ügyében azonnal vizsgálatot kezdett és megállapította, hogy a szabadhidvégi husbolt a minimális higiéniai követelményeket sem elégíti ki, a hentesek szennyezett, egészségtelen körülmények között dolgoztak és a disznósajtot szabálytalanul hozták forgalomba a községben. kiderült továbbá, hogy a községben a feltűnően sok „kényszervágás,, is gyanús körülmények között történt, felmerült a gyanuja, hogy a megbetegedett állatokat is levágták és feldolgozták. a laboratóriumi vizsgálatok a fertőzött disznósajtból kétféle típusú szalmonella baktériumokat mutattak ki. a fejér megyei ügyészség és a köjál az ügy részletes felderítése és a felelősség megállapítása végett vizsgálatot indított. /mti/

...-

bb. 22. szovjet műszaki-tudományos filmlap a technika házában

t kg/sza/e -cz

1974. szeptember 27.

a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködés jubileuma alkalmából rendezett eseménysorozat keretében pénteken szovjet műszaki-tudományos filmlapot tartott a mtesz a technika házában. a gépipar, a műszerteknika, a mezőgazdaság, a kőolaj-
ipar és az építőipar témakörében összesen 14 szovjet kisfilmet vetítettek le a társadalmi szervezet tagjainak. /mti/

...-

bb. 23. budapesti közlekedési balesetek

tr/e -cz

1974. szeptember 27

a xx. kerületben, a szentlőrinci ut és nyír utca kereszteződésénél pálincás józsef 23 éves segéd munkás, budapesti lakos oldalkocsis motorkerékpárját szeszesital hatása alatt gyorsan vezette és nekiütközött egy álló tehergépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, kovács józsef 16 éves segéd munkás, budapesti lakos a helyszínen meghalt, a motorkerékpár vezetőjét súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a mentők kórházba szállították. pálincás józsef ellen eljárás indult.

/folyt.köv./
10.45/e

- 16 -

Tó1200

bb. 23. /budapesti közlekedési...folyt./e

papp mihály 26 éves segéd munkás, péceli lakos szabálytalanul előzött oldalkocsis motorkerékpárjával a x. kerület, jászberényi ut és gitár utca kereszteződésénél és összeütközött egy motorkerékpárral. a vétlen motorkerékpár vezetőjét, poleszák istván 49 éves géplakatos, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították, papp mihály ellen eljárás indult.

a xi. kerület fehérvári ut és andor utca kereszteződésében oláh erzsébet 26 éves segéd munkás, budapesti lakos szabálytalanul haladt át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

szabálytalanul haladt át a x. kerület üllői ut 114-116. szám előtt szász jános 75 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. az idős embert súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

...-

bb. 24. emlékmű-avatás

t tf/tm/e -cz

1974. szeptember 27.

pénteken a belügyminisztérium központi épületében kegyeletes ünnepség keretében felavatták a személyi kultusz áldozatául esett dr. szebenyi endre volt belügyminisztériumi államtitkár, marschall lászló és korondi béla volt rendőrezredek emlékművét. az ünnepségen - a hozzátartozók jelenlétében - dr. kamara jános rendőr vezérőrnagy, belügyminisztériumi államtitkár mondott beszédet. az emlékmű avatásán ott voltak a belügyminisztérium vezetői, megjelent a bm tábornoki és parancsnoki karának több tagja. az emlékműnél koszorút helyeztek el a belügyminisztérium, valamint a bm pártbizottsága, kisz-szervezete és szakszervezeti bizottsága nevében.

x x x

ugyancsak pénteken a budapesti rendőrfőkapitányságon felavatták dr. villányi andrás rendőrezredek és horváth ottó rendőrezredek emléktábláját. /mti/

...-

10.50/e

Tó1200

- 17 -

bb. 25. új ifjúsági irodalmi folyóirat: a „kincskereső”,

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

a szegedi nyomdában elkészült a 10-14 éves fiatalok irodalmi, művészeti és kulturális lapjának, a kincskeresőnek első száma. az új országos folyóirat 60.000 példányban október első napjaiban jut el az általános iskolákba és kapható lesz az újságárúsító pavilonokban is. a szegedi juhász gyula tanárképző főiskolán kísérleti jelleggel, hasonló címmel, két és fél év óta jelentették meg kis példányszámban a kincskeresőt. az ígények, az érdeklődés alapján most országos lap lett belőle. célja, hogy felkeltse a fiatalok érdeklődését az irodalom iránt, fejlessze esztétikai ízlésüket.

az évente tíz alkalommal megjelenő lap a magyar úttörők szövetségének folyóirata is, s ezért a mozgalom céljait is segíti majd sajátos eszközeivel.

a kincskereső első számában, amely kiváló magyar írók, költők alkotásait tartalmazza, szabó ferenc, a magyar úttörők szövetségének főtitkára üdvözlö az ifjú olvasókat. /mti/

bb. 26. a lottó nyerőszámai

tm/e -cz

1974. szeptember 27.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a dombóváron megtartott 39. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

8, 27, 36, 77, 83

a szeptember 30-i tárgynyeremény-sorsoláson a 39. játék-ét szelvényei vesznek részt. /mti/

11.05/e
11.30
10

-18-

bb. 27. új óvoda miskolcon

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

péntektől új, 200 gyermek elhelyezésére alkalmas óvoda kezdte meg működését miskolcon. az ugynevezett összekötő városrészben felépült egy emeletes épületben a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően alakították ki a foglalkoztatókat. külön konyha és étkezőrészt, valamint az ott dolgozók részére szociális létesítményeket is berendeztek. ezzel a már üzemelő óvodák száma a városban 41-re emelkedett.

még az idén két új óvodát adnak át rendeltetésének miskolcon. az avasi városnegyedben december 3-án avatják fel a város felszabadulásának évfordulójára társadalmi felajánlásoként épülő, ugyancsak 200 gyermek elhelyezésére alkalmas óvodát. elkészül és megkezdí működését a diósgyőri városközpontban a lakótelep második gyermekintézménye, a 200 férőhelyes óvoda is. /mti/

-..-

bb. 28. emlékezés az 1894-es barcsi munkásmegmozdulásra

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

somogy megye emlékezetes munkás-megmozdulása baracson zajlott le a kilencvenes években. a sztrájk a dráva gőzhajózási vállalatnál kezdődött. 1894 október első napjaiban csendőrség szállta meg barcsot és több munkást letartóztattak.

a 80 esztendővel ezelőtt lezajlott eseményre emlékezve pénteken emlékülést rendeztek baracson. ebből az alkalomból dr. f. mérey klára kandidátus, a magyar tudományos akadémia dunántúli tudományos intézetének főmunkatársa, valamint dr. kanyar józsef kandidátus, a somogy megyei levéltár igazgatója tartott előadást. /mti/

-..-

11.35/e
11.50
10

- 19 -

bb. 29. országos Lovasnapok mélykuton

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

pénteken országos Lovasnapok kezdődtek mélykuton. a háromnapos rendezvényen - amelynek a helyi alkotmány termelőszövetkezet a házigazdája - 18 lótenyésztő gazdasági, illetve sportkör 23 versenyzője vesz részt. itt bonyolítják le az országos hajtóbajnokság 3., és a magyar fogatderbi 12. fordulóját. a többi között rajthoz áll abonyi Imre európa-bajnok is. színesíti a programot a vendéglátó gazdaság ménes-bemutatója. szombaton kerül sor a maratoni fogathajtásra a tsz területén kijelölt 37 kilométeres utszakaszon. /mti/

-...-

bb. 30. vízügyi fiatalok a vietnami iskolásokért

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság 200 fiatalja - a kisz kezdeményezésére - társadalmi munkaakciót szervezett a tiszai szandaszőlősi árvízvédelmi szakaszánál. mintegy ezer társadalmi munkóránál visszahordták a hullámtéri gödrökbe az áradás idején az árvédelmi töltés és az erdő közötti területen felhalmozódott, többszáz köbméter hordalékot. a munkáért járó mintegy 50 000 forintot felajánlották a vietnami demokratikus köztársaságban magyar segítséggel épülő általános iskola céljára. /mti/

-...-

bb. 31. kállai Gyula fogadta n.k. Krishnant

tr/e hí -cz

1974. szeptember 27.

Kállai Gyula, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja fogadta a központi bizottság vendégeként hazánkban tartózkodó n.k. Krishnant, az indiai kommunista párt országos tanácsa végrehajtó bizottságának tagját. a szívélyes, elvtársi légkörű találkozón áttekintették pártjaik kapcsolatát, megbeszélést folytattak a nemzetközi helyzet és a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről. a találkozón részt vett Parvati Krishnan, az indiai kommunista párt országos tanácsának tagja és Varga István, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője. /mti/

-...-

11.40/e

11.55

- 20 -

bb. 32. a mahart balatoni Üzemigazgatósága közli,

s/e -cz

1974. szeptember 27.

hogy szeptember 30-tól a balatoni hajó- és kompjáratainak életbe lép az őszi menetrend. /mti/

-...-

bb. 33. ezer nap krónikája - „névtelen jegyzők”, írják baranya mai történetét

vid/e -cz

1974. szeptember 27.

szeptember 27-én az ezredik nap eseményeit vetették papírra a baranyai krónikások. a falvakban, városokban élő „névtelen jegyzők”, - tanácsai dolgozók, pedagógusok, népművelők, helytörténészek - immár ezredik napja írják a községi krónikákat. a

baranya megyei tanács végrehajtó bizottságának határozata alapján ugyanis 1972. január 1-től minden településen évkönyvet vezetnek, amelyekben megörökítik a helység életét. országosan is egyedülálló kezdeményezés ez: először valósult meg a helytörténetírás ilyen szervezett, egységes és átfogó - egész megyére kiterjedő - mozgalma.

a krónikások naplószerűen rögzítik településük gazdasági, társadalmi, politikai, népmozgalmi és kulturális és természeti eseményeit, s hozzátartozólag a megfelelő dokumentumokat: iratokat, fényképeket, magnószalagokat, tárgyi emlékeket. a megye nagyszámu nemzetiségi települései közül egyre több helyen két nyelven - a magyar mellett német, illetve szerb-horvát nyelven - vezetik a krónikát. az év utóján a tanácsok megtárgyalják és jóváhagyják a községkrónikákat, amelyek ily módon fontos és hiteles forrásokká válnak az utókor számára.

az évkönyvek egy példánya a tanácsok irattárában marad, másik példányát pedig a baranya megyei levéltárban helyezték, illetve helyezik el és hozzáférhetővé teszik a tudományos kutatás számára. /mti/

-...-

11.48/e

- 21 -

bb. 34. ipari szövetkezetek ifjúsági klubvezetőinek iii. tiszántúli találkozója szolnokon

vid/e -cz

1974. szeptember 27.

szolnokon a tiszaligeti kisz-táborban pénteken megkezdődött az ipari szövetkezetek ifjúsági klubvezetőinek iii. tiszántúli találkozója. nyolc megye klubjainak munkáját irányító fiatalok tapasztalatcseréjét bordás lászló, a kiszöv megyei elnöke nyitotta meg, majd jakatics árpád, az mszmp szolnok megyei bizottságának osztályvezető helyettese tartott előadást a párt közművelődési politikájáról és az abból adódó gyakorlati tennivalókról. a nap további részében foglalkoztak a munkatervek készítésének módszereivel és a társadalmi ünnepek szervezésének klub formáival, tartalmi kérdéseivel. a szakmai tanácskozást klubkavalkád követte, amelynek középpontja a „ki tud többet a 900 éves szolnokról, -vetélkedő volt. a résztvevők három nap alatt foglalkoznak az irodalmi és művészeti nevelés klub-módszereivel, az irodalmi színpadok szerepével, sporttal, és megrendezik a klubok módszertani vásárát. /mti/

...-

bb. 35. megérkeztek az első szőlő- és mustszállítmányok a badacsonyvidéki állami pincegazdaság feldolgozó telepeire

vid/e -cz

1974. szeptember 27.

a badacsonyvidéki pincegazdaság feldolgozó és bortároló üzemeibe megérkeztek az első szőlő- és mustszállítmányok. az ideai termés átvételére minden pincészetben gondosan felkészültek: összesen mintegy 200 000 hektoliter bor felvásárlásáról és elhelyezéséről gondoskodnak. az öt megye - veszprém, fejér, komárom, vas és győr-sopron - szőlő- és must-termésének nagy részét a szürettel egyidőben veszik át a pincészetek.

az ideai csapadékos ősz miatt a termés minősége általában gyengébb a vártnál. a szőlő illat- és zamatanyaga gyengébb a korábbi évek termésénél. a korai fajták közül a rizlingszilvání 17-19 cukorfok között ingadozik.

a szőlő- és mustszállítmányok tömeges érkezését október második felében várja a badacsonyvidéki pincegazdaság. /mti/

...-

11.53/e

12.30

- 22 -

bb. 36. vizsgára előkészítő munkástanfolyamok nógrád megyében

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

az idén már érettségiztek a salgótarjáni siküveggyár vizsgára előkészítő középiskolai tanfolyamának hallgatói, s októbertől szakközépiskolai osztályt is indítanak a vállalat művelődési házában. vizsgára előkészítő általános iskolai tanfolyamra a siküveggyár több mint 200 dolgozója jár. hasonló tanfolyam működik a salgótarjáni kohászati üzemekben, s a kezdeményezők nyomán most a salgótarjáni öblösüveggyárban, a zim salgótarjáni gyárban is hozzáálltak a szervezéséhez. néhány nappal ezelőtt péstőn, a lovász józsef művelődési központban, pénteken pedig a salgótarjáni józsef attila művelődési központban kezdődött meg a tanulmányi esztendő a munkások számára indított gimnáziumi tanfolyamon. mindkét helyen a népművelési intézet védnöksége alatt folyik a munka. a péstőn és salgótarjában tanuló mintegy 130 munkás a gimnázium négyéves anyagát három év alatt sajátíthatja el, illetve tehát érettségi vizsgát. /mti/

...-

felhasználható: 16.00 óra után!

bb. 37.

a fegyveres erők napja nógrádban

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

a fegyveres erők napja alkalmából pénteken salgótarjában megkoszorúzták a tanácsköztársasági emlékművet a fegyveres testületek, a kisz városi bizottságának és a mhsz nógrád megyei vezetőségének képviselői. /mti/

...-

felhasználható: 17.30 órakor!

bb. 38. derkovits gyula emlékkiállítás szombathelyen

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

a magyar nemzeti galéria és a savaria muzeum rendezésében pénteken a szombathelyi savaria muzeumban megnyílt a város nagy szülőttének, derkovits gyulának gyűjteményes emlékkiállítása. a nagy proletár festő születésének 80. és halálának 40. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást somogyi józsef kossuth-díjas szobrászművész, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke nyitotta meg, méltatva derkovits életét és munkásságát.

/Tolyt.köv./

12.35/e

- 23 -

12.35/e

bb. 38. /derkovits gyula...folyt./e

a december 7-ig nyitva tartó kiállítás gazdag anyagát a muzeum három termében és folyosóján helyezték el. százötven derkovits-mű - ötven olajfestmény és száz grafika - került a közönség elé. a rendező muzeumokon kívül a magyar munkásmozgalmi muzeum, a pécsi janus pannonius muzeum és számos magángyűjtő segítette az emlékkiállítás minél teljesebbé tételét. kiállították többek között azt az 1929-ből származó olajfestményt, amelyet a savaria muzeum a legutóbbi aukción vásárolt meg. a több derkovits-művel rendelkező geesi kiss páll akadémikus rendelkezésre bocsátotta a szintén 1929-ből származó „tüntetés”, című festményt, amely eddig még kiállításon nem szerepelt, s első ízben került a közönség elé. természetesen láthatók a kiállításon derkovits ismert főművei is.

derkovits gyula 1894-ben született szombathelyen, ahol 20 éves koráig élt, s azután már nem tért vissza szülővárosába. a feleségének tett vallomásából azonban ismeretes, hogy mennyire visszavágyott. „szeretnék egyszer kollektív kiállítást rendezni a kulturházban. így mutatkoznék be, talán még akadna valaki, aki emlékezne rám,, -, közölte feleségével.

az említett „kulturházban,, - a mai savaria muzeumban - most ötödik alkalommal nyílt derkovits kiállítás. először 1948-ban, a felszabadulás után elsőként az országban, majd 1959-ben, 1964-ben és 1969-ben. 1973 óta pedig derkovits gyula félszáz műve állandóan jelen van szombathelyen, a méltóképpen helyreállított derkovits-emlékházban. /mti/

-...-

bb. 39. időjárásjelentés

-cz/e

1974. szeptember 27.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 27-én, pénteken 12.30 órakor:

európában jelenleg csak a szovjetunió területén és a pireneusi félszigeten van derült, száraz idő. ezeken a területeken napközben még mindenütt 20 fok fölé emelkedik a hőmérséklet, sőt spanyolország déli részén még 32-33 fokok is előfordulnak. kontinensünk többi részén viszont az egymást követő sarkvidéki eredetű léghullámok hatására tulnyomóan felhős, sokfelé csapadékos az idő és a nappali felmelegedés általában 4-8 fokkal az évszaknak megfelelő alatt marad.

/folyt.köv./

12.45/e

- 24 -

bb. 39. /időjárás...folyt./e

hazánkban csütörtökön általában erősen felhős, esős idő volt, csak az ország keleti és északnyugati részén sütött ki hosszabb-rövidebb időre a nap. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csak a déli határ mentén haladta meg néhány helyen a 10 millimétert. a legtöbb esőt - 18 millimétert - siklósnól jelentették. csütörtökön napközben általában 11-15 fokig emelkedett a hőmérséklet, csak a leghosszabb ideig napos északkeleti országrészből jelentettek 15-18 fokos hőmérsékleteket. az éjszakai lehülés ismét erős volt, hajnalra általában 7-11 fokig hűlt le a levegő, de vas és zala megye egyes részein csak 3-6 fokos minimum-hőmérsékleteket mértek.

az éjjeli óráktól északnyugat felől fokozatosan megélénkült, majd sokfelé megerősödött az északnyugati szél. így pénteken délelőtt már országosan élénk, a győr-siófok-szeged vonal mentén erős északnyugati szél fújt. csapadékot sehonnán sem jelentettek. a hőmérséklet 11 óráig 13-15 fokra emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 11.1 fok volt, 3.6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

pénteken felhőátvonulások, legfeljebb futó esővel, szombaton a déli óráktól nyugat felől megnövekvő felhőzet az ország nyugati részén néhány helyen esővel. az élénk, többfelé erős északnyugati szél szombatra mérséklődik és délnyugatra fordul.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 5-10 fok között, néhány szélvédett helyen kevéssel 5 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 14-19 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 198 centiméter. /mti/

-...-

12.48/e

-25-

bb. 40. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke szeptember 27-én 13.00 óráig:

se/e -cz

1974. szeptember 27.

1. zsögön éva nyilatkozata
2. ksh adatai
3. gazdálkodásfejlesztés
4. józsef attila szabadegyetem
5. hűtőgép, motorkerékpár
6. új kiállítások
7. üzemorvosi kandidátus
8. új típusú konyhabutorok
9. hálótisztító berendezés
10. fenékpisztai leletek
11. xx. ker. tanács ülése
12. a hajózás az őszi csúcsgazdálkodásban
13. fogyasztási cikk import
14. zöldövezetek szolnokon
15. munkaverseny győrött
16. baromfifeldolgozó zalaegerszegen
17. húzóüzem átépítés
18. jubileumi park
19. kenyérgyárak pest megyében
20. a fürdőigazgatóság közleménye
21. ételmérgezés szabadhidvégen
22. szovjet filmnap
23. balesetek
24. emlékmű avatás
25. ifjúsági folyóirat
26. lottó
27. új óvoda miskolcon
28. megemlékezés baracson
29. lovasnapok
30. vízügyi fiatalok vietnamért
31. kállai fogadta krishnant
32. a mahart közleménye
33. ezer nap krónikája
34. ifjúsági klubvezetők találkozója
35. must
36. előkészítő tanfolyam
37. a fegyveres erők napja nógrádban
38. derkovits-kiállítás
39. időjárás
40. hírjegyzék

/mt1/

13.08/e

11300

- 26 -

bb. 41. alkoholelles honap szabolcsban

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

tiszasszalkán pénteken gyuró imre, a megyei tanács elnök-helyettese megnyitotta a iv. szabolcs-szatmár megyei alkoholelles honap rendezvény-sorozatát. a párt-, állami-, társadalmi-, gazdasági-, kereskedelmi szervek, egészségügyi intézmények képviselői, orvosai, dolgozói négy évvel ezelőtt - országosan először - szervezték meg szabolcsban az alkoholelles honapot azzal a céllal, hogy előadásokon, ankétokon, kiállításokon és egyéb rendezvényeken fokozottabban ráirányítsák a lakosság figyelmét a túlzott alkoholfogyasztás káros hatásaira, s az egész társadalom ügyévé tegyék az ellene való védekezést. azóta minden év októberében közös összefogással sor kerül a szokásosnál szervezettebb antialkoholista propaganda-munkára.

a pénteki megnyitón egészségügyi szakemberek tartottak tájékoztatót az alkoholizmus káros következményeiről, a gyógyítás és a megelőzés tapasztalatairól, a további feladatokról. /mti/

bb. 42. öt év alatt hétezer lakás épül győrött

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

győr város tanácsa pénteken a iv. ötéves terv végrehajtásáról - időarányos teljesítéséről - tárgyalt.

megállapították: a iv. ötéves tervidőszakban 7 000 lakás épül a városban, ebből 3 500 az állami és a szövetkezeti lakások száma. eddig állami és magánerekből 5 000 lakás épült fel. új vízmű építését is megkezdték. az első ütemben 250 millió forintos beruházás valósul meg. a második ütemben a vízmű kapacitását annyira növelik, hogy az ezredfordulóig megoldják a város ivóvíz-ellátását.

még ebben az ötéves tervidőszakban megépül a kiállítási és sportcsarnok. a tanács szorgalmazza a rába eto stadionjának építését is. ez a beruházás különböző okok miatt lassan halad előre, s több határidő-módosítás történt. a következő években gyorsítani kívánják a belváros rekonstrukcióját is, amely szintén lassult az utóbbi időben. /mti/

13.18/e

11400

-27-

bb. 43. szabolcsi vállalati munkaügyi döntőbizottságok képviselőinek tanácskozása

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

a szakszervezetek szabolcs-szatmár megyei tanácsának közgazdasági bizottsága és a megyei tanács vb munkaügyi osztálya pénteken nyiregyházán rendezte meg a vállalati munkaügyi döntőbizottságok képviselőinek harmadik megyei tanácskozását. 283 vállalati munkaügyi döntőbizottság 2 500 tagja képviselvényében 78 küldött tárgyalta meg a bizottságok tevékenységének tapasztalatait, további feladatait és választotta meg a küldötteket az országos tanácskozásra.

a tanácskozáson elmondották, hogy a szabolcsi vállalatok munkaügyi döntőbizottságai évenként 2500-3000 vitás munkaügyi kérdésben foglalnak állást, s ezek közül 700-800 ügy kerül a munkaügyi bíróság elé. a számok azt mutatják, hogy - ellentétben az országos tendenciával - szabolcsban nem csökken, hanem inkább emelkedik a munkaügyi viták száma. ez szoros összefüggésben áll a megye gyors iparosításával, a munkássá válás folyamatával együttjáró jelenségekkel. egyik napról a másikra születtek új gyárak, s lettek ipari munkásokká olyanok, akik azelőtt háztartásukat vezették vagy a mezőgazdaságban dolgoztak, s a szervezett munkába, a közösségbe illeszkedés nem mindig zökkenőmentes.

befejezésül megválasztották azt a 15 küldöttet, aki a megyét képviseli az országos tanácskozáson. /mti/

-..-

bb. 44. a társult községek népfront bizottságainak munkájáról tanácskoztak vas megyében

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

a társult községek népfront bizottságainak munkájáról tárgyaltak pénteken körmenden vas megye városi-járásai népfront bizottságainak vezetői.

megállapították, hogy a közös tanácsokhoz tartozó községek mindegyikében önálló népfront bizottság működik, s összekötő szerepet tölt be a falu lakossága és a központi tanács között. ezt szolgálja az is, hogy a társult községek népfront-bizottságai mindenütt együttműködési szerződést is kötöttek a közös tanács-csal.

/folyt.köv./

13.30/e

101430

- 28 -

bb. 44. /a társult községek...folyt./e

a népfront bizottságok többek között széles körben ismer-tetik a lakosságot érintő határozatokat, aktívan segítik ezek végrehajtását, tájékoztatják a tanácsokat a lakosság igényeiről. segítik a tanácsi bizottságok munkáját, szervezik a falugyűléseket, a tanácstagi beszámolókat, törődnek a nők és a fiatalok ügyes-bajos dolgaival. bekapcsolódnak a hosszú-, közép- és rövidtávú tervek előkészítésébe, kidolgozásába, s ügyelnek arra, hogy ezek népképviselői alapon kerüljenek a tanács elé. a népfront-bizottságok vezetői részt vesznek a közös tanácsok ülésein is. a népfront kezdeményezésére több helyen a tanácsülést időnként a társult községekben tartják.

a társult községek népfront bizottságai mindenütt jelentős segítséget nyújtanak a településfejlesztési célok, a közművelődési feladatok megvalósításához. példát mutatnak a társadalmi munka szervezésében, végzésében egyaránt. a társult községekben igényként jelentkezett az is, hogy a népfront-bizottságok váljanak közéleti fórummá. a népfront vezetőit egyre több közérdekű problémával, javaslattal keresik fel.

a tanácskozáson többek között arra hívták fel a figyelmet, hogy a munka további javítása érdekében még tervszerűbbé kell tenni a népfront bizottságok tevékenységét, meg szorosabbá kell fűzni a tanács és a népfront bizottság kapcsolatát a közös célok, a helyi politika megvalósítása érdekében. /mti/

-..-

bb. 46. a békeerők moszkvai világtalálkozója

tr/e hi-cz

1974. szeptember 27.

akcióprogramjának értelmében szeptember 28-29-én varsóban nemzetközi szimpoziumot rendeznek, amelyen kidolgozzák a békes egység mellett élés és nemzetközi biztonság alapokmányát. a tanácskozásra pénteken kéttagú magyar békemozgalmi delegáció utazott el. /mti/

-..-

13.33/e

101430

-29-

felhasználható: 16.00 óra után!

bb. 45. nemzetközi képzőművészeti kiállítás nyiregyházán

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

pénteken a nyiregyházi városi művelődési központban mikó sándor, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára megnyitotta a nyiregyháza-sóstói nemzetközi művésztelep tárlatát. a művésztelep öt évvel ezelőtt kezdte meg működését, s azóta minden év szeptemberében az ország különböző részeiből és a környező országokból fogadja a festő-, grafikus- és szobrászművészeket. különféle műalkotások százai születtek itt és szóródtak szét a különböző országokba, nyiregyházi, sóstói, nyírségi, szatmári, beregi témákkal, motivumokkal, és szép számmal van már belőlük a nyiregyházi jósa andrás muzeum gyűjteményében is.

az idén szeptemberben hét külföldi - szovjet, ndk-beli, lengyel, bolgár, csehszlovák - és három hazai festőt, grafikusot, szobrászt látott vendégül a művésztelep. rajtuk kívül a megyei művészek közül is többen töltöttek ott néhány napot. a telepen készült alkotásokból mintegy 60 művet mutatnak be a pénteken megnyílt közös tárlaton a város művészetkedvelő közönségének. a bemutatott alkotások a stílus és a technikai megoldások tekintetében igen változatosak, viszont közös bennük az, hogy a szabolcs-szatmár megyei tájakat, az ott élő embereket ábrázolják. /mti/

bb. 47. megkezdődött a szüret a soproni történelmi borvidéken

vid/e ká -cz

1974. szeptember 27.

győr-sopron megyében elsőként a soproni történelmi borvidéken kezdődött meg a szüret. a fehér szőlőfajtákat szedik. a vörös bort adó szőlőfajták szüretelése később kezdődik. /mti/

14.40/e

10 M³⁰

- 30 -

bb. 48. rendőrségi hírek

s/e hi -cz

1974. szeptember 27.

szabolcs megyében tiszzaeszlár belterületén tóth mária négyéves gyermek féktávolságon belül egy tehergépkocsi elé szaladt, amely elütötte. a kislány olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt.

budapesten a pestlőrinci piacon holtan találták gyulai sándor 56 éves foglalkozás nélküli budapesti lakost. megállapították, hogy gyulai sándor a ponyvával betakart burgonyaszákok közé feküdt és több zsák burgonya ráesett. a vizsgálat folyamatban van.

szabolcs megyében a sóstói vasútállomáson a sinek között szőlősi lajos 74 éves nyugdíjast, kéki lakost egy személyvonat halálra gázolta. /mti/

bb. 49. elutazott a kongói nőküldöttség

tr/e hi -cz

1974. szeptember 27.

tíznapos magyarországi tartózkodás után hazautazott a kongói forradalmi nőszövetség delegációja, amely odie molosso képviselő, a kongói forradalmi nőszövetség végrehajtó bizottságának tagja vezetésével budapesten, valamint győr-sopron és bács-kiskun megyében tanulmányozta a termelőszövetkezetek és a háziipari szövetkezetek munkáját, valamint a magyar nők politikai, társadalmi és szociális helyzetét. a kongói vendégeket bucsulátogatáson fogadta erdei lászlóné, a mnot elnöke. /mti/

bb. 50. életmű az éhező afrikaiakért

i ro/s/e hi -cz

1974. szeptember 27.

orosz jános munkácsy-dijas festőművész felajánlotta életművét az éhező afrikai országok megsegítésére. a felajánlott festményekből és grafikákból szeptember 30-án, hétfőn 14.00 órakor kiállítás nyílik a mom szakasits árpád művelődési központjának kupolatermében. október 3-án 10.00 órakor kezdődik a színházteremben az árverés, amelyet azzal a nemes céllal rendez meg a magyar vöröskereszt, hogy az értékesítésből befolyó összeget - a művész önzetlen felajánlásaként - a szárazság sújtotta afrikai országok éhező népeinek megsegítésére fordítsák. /mti/

13.42/e

10 M³⁰

-31-

bb. 52. arany pecsétgyűrű tanácsi dolgozóknak - ülést tartott a heves megyei tanács

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

a heves megyei tanács pénteken egerben tartott ülésén megvizsgálta a iv. ötéves terv végrehajtásának eddigi tapasztalatait. megállapították, hogy a megye gazdasági szerkezete a tervezett ütemben fejlődik, korszerűsödik. a tervidőszakban heves megye gazdaságában tovább növekedett az ipar súlya. ezt bizonyítja az is, hogy a szocialista ipar termelése az országos színvonalat meghaladó ütemben bővült: 42 százalékkal emelkedett. a növekedés együtt jár a termelési szerkezet módosulásával, korszerűsítésével. az ipari termelésen belül a villamosenergia ipar aránya nőtt a legnagyobb mértékben. a gagarin hőerőmű, a thorez külfejtéses bányüzem létrehozása, az egrí finomszerelvénygyár, a mátravidéki fémművek fejlesztése szembetűnően befolyásolta a lakosság foglalkoztatását, életkörülményeit is.

a városok, valamint az új ipari bázisok vonzó hatására tovább folytatódott a lakosság megyén belüli mozgása is. a szocialista iparban foglalkoztatottak száma is tovább növekedett és jelenleg meghaladja az 53 ezret.

heves megye élelmiszergazdasága is nagy lépést tett előre az üzemi koncentráció és a szakosodás terén. a növénytermesztés színvonalának növekedését jelzi, hogy a fontosabb növények hozama az előző tervidőszak átlagához viszonyítva ugrásszerűen növekedett. 1974-ben a búzatermesztésben elérték az országos átlagot, az előző évhez viszonyítva pedig 23 százalékkal országosan a legnagyobb volt a termésátlag-növekedés heves megyében. a korszerű technológia terjedésével a vártnál is nagyobb ütemben növekedett a zöldségtáblák és a szőlőültetvények terméshozama.

a tanácsülésen örvendetes tényként állapították meg, hogy a népesedéspolitikai célkitűzésekkel összhangban fejlődött heves megyében a gyermekintézmények hálózata, amelyet az is fényesen bizonyít, hogy az óvoda-fejlesztési programot már is 50 százalékkal teljesítették. nagy méreteket öltött a lakosság társadalmi aktivitása: egerben például két új óvodát építettek társadalmi összefogással, hevesen pedig a környékbeli tanyák kisdíákjai kaptak új kollégiumot az összefogás eredményeként. a középiskolai kollégium-fejlesztés teljesítése is időarányos -, alapította meg a tanácsülés - ennek ellenére a vidékről bejáró tanulóknak csak a felét tudják elhelyezni a tervidőszak végén is.

/folyt.köv./
14.00/e

Tóth

- 32 -

bb. 52. /arany pecsétgyűrű...folyt./e

a célkitűzéseknek megfelelő ütemben fejlődött heves megyében a sportlétesítmények hálózata. többek között gyöngyösön két sporttelep, két tornaterem és egy fedett uszoda, hatvanban három labdarugó pálya, egy tornaterem épült.

a tanácsülés a testület által 1972-ben alapított aranygyűrűt ezuttal 34 tanácsi dolgozónak ítélte oda. ezt a rangos elismerést november 7-én nyújtják át azoknak, akik husz évet töltöttek tanácsi szolgálatban. /mti/

bb. 51. egészségügyi tudományos ülés tatán

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének észak-dunántúli higiénikus középkeresetű szakcsoportja tudományos ülést rendezett pénteken tatán, a megyei művelődési központban. számos témáról, így többek között az iskolai testnevelés és sport helyzetéről, az ivóvizellátásról, a folyamatos védőoltások tapasztalatairól, egyes ételmérgezések tanulságairól hangzottak el előadások. /mti/

felhasználható: 16.00 órától!

bb. 54. csillagászok baráti köre békésben

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

a tit békéscsabai értelmiségi klubjában pénteken mintegy 400 békés megyei amatőr csillagász megalakította a csillagászok baráti körének békés megyei csoportját. az alakuló ülést dr. krupa andrás, a tit békés megyei szervezetének titkára nyitotta meg, majd dr. kulín györgy, az amatőr csillagászok országos baráti körének elnöke mondott beszédet a népművelés és az amatőr csillagászat összefüggéseiről. /mti/

14.05/e

Tóth

-33-

bb. 53. nagyobb figyelmet kell fordítani az elsősegélynyújtásra - a komárom megyei egészségügyi akcióbizottság vizsgálata

vid/e fm -cz

1974. szeptember 27.

Komárom megye magasfoku iparosodása megköveteli, hogy mindenütt magasszintű elsősegélynyújtásra rendezkedjenek be. ezért a megyei egészségügyi akcióbizottság kezdeményezésére 200 üzemben vizsgálták meg, hogyan hajtották végre az elsősegélynyújtásról két évvel ezelőtt megjelent miniszteri rendeletet. a helyzetet a pénteken tatabányán megtartott tanácskozáson értékelték. megállapították, hogy a számbavett üzemek csaknem egynegyedében jelentősek a hiányosságok. nem jelölték ki az elsősegélynyújtó helyet, vagy szakképzetlen aktivistákra bízta a munkát. több helyen nem megfelelő a felszerelés, illetve nem gondoskodnak az üzem jellegének - például vegyi üzemek esetében - megfelelő speciális eszközökről. a legtöbb hiányosságot kisebb üzemekben, illetve termelőszövetkezetekben és kisipari szövetkezetekben találták. legpéldamutatóbbnak a tatabányai szénbányák helyzetét értékelték: jól felszerelt elsősegélynyújtó helyeik vannak és nagy gondot fordítanak az aktivisták kiképzésére, továbbképzésére.

a tanácskozáson sok más javaslat mellett fontos feladatként jelölték meg, hogy meggyeszerint minél több dolgozót tanítsanak meg az eszközök nélküli újraélesztési eljárásra. /mti/

-..-

bb. 55. őszi munka bács-kiskunban

vid/e -cz

1974. szeptember 27.

torlódik az őszi mezőgazdasági munka az ország legnagyobb élelmiszertermelő megyéjében, bács-kiskunban. míg az eső ideális feltételeket teremtett a szántáshoz-vetéshez, addig tovább késleltette a termények beérését. sokhelyütt még zöldell a kukorica, s lombdusak a kertészetek. a felmérések szerint a betakarítási-velő zöme még a földeken van, s minden erőt összpontosítani kell ahhoz, hogy a megtermelt javak értékesüljenek, magtárba kerüljenek. az időjárás okozta elmaradás behozása a gépek üzembiztonságán múlik. már most, a munka kezdetén gondot jelent az alkatrészhiány. a dunamenti és kiskunsgai mezőgazdasági termelőszövetkezetek szövetségének kezdeményezésére a napokban megtartott tájértekezleten is ezt kifogásolták a gazdasági vezetők, műszaki szakemberek. nem kapnak gumibroncsot az mtraktorokhoz, hiánycikk a lajta-eke és alkatrészei, kevés a műtrágyaszóró gép, amelyből az ujonnan vásároltak sem üzemképesek. a tsz-szövetség az illetékeseknek továbbította a gazdaságokban felmerült gép-, illetve alkatrészellátási nehézségeket, ami sürgető intézkedést igényelne. /mti/

14.15/e

-..-
- 34 -

bb. 56. tanácselnöki értekezlet a parlamentben

t pr/gg/e hi -cz

1974. szeptember 27.

dr. papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsai hivatala elnökének vezetésével pénteken a parlamentben értekezletet tartottak a fővárosi, a megyei, és a megyei városi tanácsok elnökei. az értekezleten részt vett tóth dezső, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese.

a tanácsai vezetők elsőként időszzerű kulturális és oktatási feladatokról tájékoztak.

dr. orbán lászló kulturális miniszter előadásában utalt arra, hogy az egységes művelődéspolitikai megvalósítását együtt kell hatékonyan szolgálnia a két, a közelmúltban önállóvá vált tárcának, a kulturális, illetve az oktatási minisztériumnak. a kulturális minisztériumra háruló munkát elemezve dr. orbán lászló a legfontosabb teendők között említette a párt közművelődési határozatának végrehajtását, s kiemelte: e nagyfontosságú dokumentum pozitív hatása máris érződik, megnövekedett a közművelődési társadalmi súlya, fokozódott a közművelődési intézmények aktivitása. a párthatározat végrehajtása azonban nem kampányfeladat, hosszú időn át szivós, következetes munkát, új szemlélet érvényesítését igényli.

a kulturális minisztériumban hozzáálltak a közművelődési törvény tervezetének előkészítéséhez, amelyet társadalmi vitára bocsátanak, s a szót-tal közösen értékelték a szocialista brigádok művelődési helyzetét. a minisztérium szorosabbá kívánja tenni az irányítása alatt álló intézmények, a muzeumok, a könyvtárak, a művelődési otthonok, valamint a művészeti területek, a film, a színház, a zene, az irodalom és a képzőművészet kapcsolatát. irányelvekben szabják meg az amatőr művészeti csoportok továbbfejlesztésének teendőit, s tervszerűbbé alakítják az oktatási és a kulturális intézményhálózatok kontaktusait, tartalmi és szervezeti munkáját, anyagi eszközeik célszerűbb felhasználását. továbbra is központi feladatunk - huzta alá a miniszter -, a szocialista művészeti tendenciák erősítése, az eszmeileg, művészileg értékes alkotásoknak minél szélesebb tömegekhez való eljuttatása. a minisztérium és a megyei tanácsok kapcsolatát jónak tartjuk - mondotta -, figyelemmel azonban a vidék kulturális életének növekvő jelentőségére, a tanácsok nagyobb hatáskörére, tovább kell fejlesztenünk kapcsolataink módszerét, formáit, s javítanunk kell a minisztérium kulturpolitikai, tájékoztató és ellenőrző tevékenységét. /folyt.köv./

14.22/e

- 35 -

ToMUT

bb. 56. /tanácselnöki...folyt./e

dr. polinszky károly oktatási miniszter egyebek között arról szól, hogy a tárca feladatainak középpontjában az oktatás-politikai határozatból fakadó munkák állnak, de lényeges szerepük van a munkásosztály helyzetéről, a közművelődés továbbfejlesztéséről szóló határozatok valóra váltásában is. az elmúlt tanévet elemezve a miniszter megállapította, hogy az az oktatás-politikai határozat végrehajtásának jegyében zajlott: csökken-tették a tanulók túlterhelését, korszerűsítették az osztályo-zást, értékelést, nagyobb gondot fordítottak a testi nevelésre, az iskolai élet szocialista demokratizmusának fejlesztésére, a fizikai dolgozók gyermekeinek fokozott segítésére, s az elsőszo-tályosok tanév veszteségének csökkentésére. életbe lépett az érettségi vizsga új rendje, s korszerűbbé vált a felnőttoktatás. az idei tanévben új, nagyobb jelentőségű intézkedést nem ad ki a minisztérium, a legfontosabb teendő most a korábbi változtatá-soknak megfelelő, helyes gyakorlat elmélyítése. dr. polinszky károly a feladatok közé sorolta a nevelőmunka, a személyiség-formálás hatékonyságának fokozását, s a pedagógusok hathatósabb segítését, körülményeik javítását. az idei tanév egyébként egy sor pedagógiai, nevelési kísérlet esztendeje is: egyebek között fokozatosan bevezetik a matematika tanítás új tantervét, számos iskolában oktatják kísérletképpen az állampolgári ismereteket, s több helyen vált tantárggyá a családi életre nevelés is.

- elismeréssel kell szólni arról - hangsúlyozta a minisz-ter -, hogy a központi célok területi megvalósításáért mind töb-bet tesznek a megyei, fővárosi tanácsok. a minisztériumi vizs-gálatok is igazolják, hogy a tanácsok nagy gondot fordítottak az oktatás feltételeinek folyamatos javítására. különösen jó eredményeket értek el az óvodai hálózat fejlesztésében, a községi iskolák körzetesítésében, a fizikai dolgozók gyermekeinek se-gítésében, a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek javításá-ban, a közoktatás és közművelődés összehangolásában. a megyei mű-velődésügyi szakigazgatási szervek - létszámukban és belső szer-vezetükben megerősödve - mind eredményesebben látják el új fel-adataikat is: a szakoktatás és az iskolai sport megyei irányítá-sát. lényegesen fejlődött a művelődésügyi osztályok igazgatási és felügyeleti tevékenysége is.

ezt követően miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke vázolta egyházpolitikánk időszerű kérdéseit, majd dr. horváth lajos megyei tanácselnök előterjesztésében - megvi-tatták a baranya megyei községi közös tanácsok munkájának tapasztalatait is.

/folyt.köv./

14.30/é

- 36 -

bb. 56. /tanácselnöki...2.folyt./e

a jellegében aprófalvas országrészben 12 esztendeje határozták el több községi település közös tanácsi igazgatásának megterem-tését, s a kezdeti tapasztalatok olyan kedvezőek voltak, hogy ma már a megye 316 községét csupán 98 tanács fogja össze. az előrelépés jelentőségét, nagyságát jól érzékelteti egy össze-hasonlító adat: 1950-ben még 272 tanács dolgozott.

a községi közös tanácsok tervszerűen, mind hatékonyabban foglalkoznak a közös tanács területének fejlesztésével, a la-kosság életével összefüggő legfontosabb társadalompolitikai ügyekkel. eleven a területi munka, s a sokoldalú vita jobban segíti a különböző érdekek egyeztetését. a fejlődés jelentős eszközének bizonyul a tanácstagok csoportok tevékenysége, s az egyre céltudatosabban szervezett falugyűlés. tartalmasabb a ta-nácstagok területi munkája is, szorosabb kapcsolatuk a lakos-sággal - ez egyértelműen mérhető a tanácstagok munkája iránt meg-nyilvánuló érdeklődéssel. eredményesnek bizonyult az a központi intézkedés is, amely jónéhány hatáskör ellátását a községi taná-csok feladatává tette, mert a helyi körülményekhez jobban igazo-dó munkát kamatoztott. sajnos, a fejlődés nem mindenütt töretlen, néhány helyen - különösen a kisebb tanácsok esetében - az egyes hatáskörök „szétosztása,, az anyagi források szétforgácsolását is magával hozta. baranya megyében például a közös tanácsok két-harmadának fejlesztési bevétele évente nem éri el a 300 000 fo-rintot.

az előterjesztéseket követő vitában kifejtette véleményét dr. ladányi józsef borsod megye, dr. pénzes jános szabolcs-szat-már megye, dr. gajdócsi istván bács-kiskun megye, dr. horváth lajos baranya megye, dr. perjési lászló csongrád megye, hoffer istván nógrád megye és klaukó mátyás békés megye tanácsának el-nöke.

az értekezlet dr. papp lajos zárszavával ért véget. /mti/

..-

14.32/e

- 37 -

Tóth

bb. 57. nagyszabásu tervek pest megye közművelődésének fejlesztésére

Vid-gö/mné/e fm -cz

1974. szeptember 27.

a közművelődés helyzetéről, a munkásság művelődéséről tárgyalt pénteki ülésén a pest megyei pártbizottság megállapította, hogy bár az utóbbi években tervszerűen és dinamikusan fejlődött a megye közművelődése, ennek ellenére számos fogyatékoság tapasztalható. ezek között említették, hogy nem eléggé folyamatos a közművelődési munka, az illetékes szervek többsége csak részfeladatnak tekintti a művelődéspolitikai tevékenységet, nem megnyugtatóak a közművelődés személyi feltételei sem. a nagyüzemekben tapasztalható örvendetes fejlődés mellett nem sok változás történt a munkás-művelődés lehetőségeinek megteremtésében, a korszerű módszerek alkalmazásában. továbbra is megoldatlan a bejáró dolgozók, a munkásszállások lakói művelődésének intézményes biztosítása.

a pártbizottság hangsúlyozta, hogy a pártszervezetek politikai tevékenységében megfelelő helyet kell kapnia a kulturális munkának. mivel a társadalom kulturális felemelkedése szorosan összefügg a munkásosztály műveltségével, több figyelmet fordítanak majd az ezer munkásnál nagyobb létszámú üzemek, itt is elsősorban a munkásnők, fiatalok kulturális helyzetére. szorgalmazták az általános iskola elvégzését, a szakmai oktatás, a továbbképzés elterjesztését. javasolták még többek között, hogy a megye valamennyi községében legyen ifjúsági klub, s kapjanak több segítséget az amatőr mozgalmak. gondoskodni kell a mezőgazdasági dolgozók, a megye déli részén, tanyákon élő mintegy 90 000 lakos, a csaknem 200 000 ingázó és a nemzetiségek művelődési lehetőségeiről. elhatározták, hogy a megyei feladatok összehangolására, ellenőrzésére közművelődési bizottságot alakítanak, s a célok megvalósítását közművelődési alap létesítésével segítik. a pártbizottság szükségesnek tartja, hogy az v. ötéves terv idején felépüljön gödöllő, százhalmabatta művelődési központja, valamint a ceglédi és a váci könyvtár. /mti/

14.43/e

-38-

15⁵⁰g

bb. 58. megnyitották a csepel-szigeti parkerdőt

vid-gö/mné/e fm -cz

1974. szeptember 27.

újabb kirándulóhellyel gazdagodott budapest környéke: a csepel-szigeten tőköl és szigethalom határában pénteken átadták rendeltetésének a parkerdőt. a pilisi parkerdőgazdaság erdészeinek jó munkáját dicséri az új létesítmény, amelyet szigethalom, tőköl és a taksonyi hid felől jelzéssel ellátott utakon közelíthetnek meg a gyalogos turisták, mindössze félórás sétával. a kirándulóhely központjába - az erdészház környékére - autóval is eljuthatnak a látogatók. az erdészek gondoskodtak arról is, hogy valamennyi korosztály megtalálja szórakozási, sportolási lehetőségeit. az idősebbek számára 1 700 méter hosszú erdei tornapálya húzódik a dunaparttól az erdészházig. van gyermekjátszóter hintával, s készült labdarugó rét is. szerinte az erdőben esőkunyhókat, padokat, asztalokat helyeztek el és szalonnasütő helyeket jelöltek ki. az erdő központjában autóparkoló épült és alkoholmentes büfé nyílt, távolabb pedig sátorozóhelyet jelöltek ki. a tervek szerint a parkerdőt a jövőben tovább bővítik. /mti/

bb. 60. timár mátyás látogatása a jubileumi kiállításon

sl/tm/e -cz

1974. szeptember 27.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken megtekintette a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködési szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmából a kgm technika házában rendezett jubileumi kiállítást. a látogatáson részt vett osztrovszki györgy, az omfb elnökhelyettese. a vendégeket a kiállításon n.n. csernih, a kiállítás szovjet igazgatója fogadta és kalauzolta. /mti/

bb. 61. a szot küldöttsége

sl/tr/e -cz

1974. szeptember 27.

amely gál lászlónak, a szot titkárának vezetésével részt vett a szíriai szakszervezetek xviii. kongresszusán, pénteken hazaérkezett damaszkusból. /mti/

14.48/e

-39-

15⁵⁰g

bb. 59. „bűvös rejtjelek”, az árucikkeken - tanácskozás a fogyasztói érdekvédelemről tatabányán

vid/e kz -cz

1974. szeptember 27.

a komárom megyei kereskedelmi felügyelőség vizsgálatainak tapasztalatairól rendeztek pénteken tanácskozást tatabányán. a megbeszélésen ismertették, hogy a kormányhatározatok szellemében a felügyelőség az elmúlt hónapokban sürítette és szigorította ellenőrzéseit. vizsgálatát kiterjesztette a megye több mint 2 000 boltjára és azok vállalati központjaira. helyi és központi kezdeményezésre nemrégiben például 870 féle árucikket bíráltak felül, s ezek közül 270 minőségét kifogásolták. emiatt számos cikket leáraztattak. jogtalan többletbevétel címén több mint 300 000 forint jövedelem elvonását javasolta az idén a felügyelőség. a tűzép-telepeken például több alkalommal is leáraztattak építőanyagokat, mert azok nem feleltek meg a minőségi előírásoknak. ezzel elejét vették a fogyasztók további megkárosításának. a vizsgálat-sorozatok alapján jelentős pénzbírságot szabott ki a felügyelőség és fegyelmi eljárásokat kezdeményezett a fogyasztók érdekeit sértő különféle cselekmények miatt. a felügyelőség ujabban rendszeresen ellenőrzi azt is, hogy az üzletek milyen választékot nyújtanak az alacsonyabb jövedelmű családoknak az olcsóbb, s mindenekelőtt a gyermekruházati cikkekből. örövendetes, hogy az erre vonatkozó rendeleteket jól ismerik és teljesítik a kereskedelmi vezetők. a következetes és gyakori ellenőrzéseknek szerepe van abban, hogy az idén kevesebb a panasz a megyében a kereskedelmi ellátásra, mint korábban.

a tanácskozáson sok szó esett az árucikkek szavatossági idejéről. a vizsgálatok tanúsága szerint sok helyen még mindig nem ismerik a szavatossági idők pontos betartására hozott rendeleteket. olyan „bűvös rejtjeleket”, tesznek az áruk többségére, amiből csak a beavatott szakemberek tudják megállapítani, a szavatosság idejét. a megbeszélés résztvevői javasolták, hogy az országos kereskedelmi felügyelőség ismét bírálja felül az áruk megjelölésének rendszerét. hasonlóképpen hasznos lenne, ha országos akció kezdődne a cipők minőségének ellenőrzésére is, mert az utóbbi hónapokban ugrásszerűen emelkedett a minőségi reklamációk száma. /mti/

14.55/e

-40-

15.55/g

bb.62. szociális, munkásvédelmi és jóléti kérdésekről tárgyalt a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége

t kf/tm/p ie -cz

1974. szeptember 27.

a kormány 1969-ben határozatot hozott a vasut és a vasutasok helyzetének javítására. a határozat végrehajtásának eddigi eredményeit értékelte pénteki ülésén a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége, amely rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter tájékoztatása alapján sorra vette a határozat egyes pontjait.

a miniszteri beszámoló megállapította, hogy a tervidőszakra előírt 2.4 milliárd forintból 1971-1973. között több mint másfél milliárdot fordítottak az egészséges és biztonságos munkafeltételek fejlesztésére, amelyre az idén is több mint 450 millió forint jut. ezen kívül kizárólag egészségügyi beruházásokra - a máv budapesti új rendelő intézetére, a máv kórház és nővérszállás rekonstrukciójára, a pécsi és a szegedi máv rendelőintézet bővítésére - további csaknem 250 millió forintot költenek. szociális beruházásokra 632.4 millió forintot fordítanak a mostani tervidőszakban, kétszer annyit, mint a korábbiakban. a dolgozók étkeztetésén is javítottak; a kormányhatározat megjelenésének évében 9.6 millió, tavaly 10.6 millió adag ételt főztek saját és idegen konyhákban a vasutasoknak; az étkezési hozzájárulás 28.5 millióforintról 42 millióra növekedett. eredményes volt a máv jóléti gazdálkodása is. a kormányhatározat óta a vasut 1439 gyermeket befogadó napközi és bölcsődei hálózata - az ideit is számítva - csaknem 600 hellyel gyarapodott. egy-egy vasutas az idén különböző címen 2430 forint jutást kap a fizetésen kívül.

a határozat végrehajtását szolgálta a máv azzal is, hogy 427 szolgálati lakást biztosított dolgozóinak, s a vasutasok lakásépítését tavaly 62 millió, az idén 90 millió forint kamatmentes kölcsönrel támogatta. rákospalotán a vasutas lakótelepen eddig 196 vállalati bérleti lakást adtak át, a budapesti máv igazgatósága lakásépítő szövetkezetet szervezett 130 lakás építésére. a kormányhatározatot követő időszakban rendezték a forgalmi személyzet tulajdonosainak díjazását, a vasutasok éjszakai pótlékát, s különféle intézkedések nyomán az 1969. évi 24.209 forintról 33.256 forintra növelték a vasutasok átlagbérét. a vasuti szakmák társadalmi elismerése is rendeződött, jelenleg a forgalmi és a kereskedelmi munkakörök szakmáztatásával foglalkoznak.

/folyt köv ./
15.05/p

-41-

15.55/g

bb. 59. „bűvös rejtjelek”, az árucikkeken - tanácskozás a fogyasztói érdekvédelemről tatabányán

vid/e kz -cz

1974. szeptember 27.

a komárom megyei kereskedelmi felügyelőség vizsgálatainak tapasztalatairól rendeztek pénteken tanácskozást tatabányán. a megbeszélésen ismertették, hogy a kormányhatározatok szellemében a felügyelőség az elmúlt hónapokban sürítette és szigorította ellenőrzéseit. vizsgálatát kiterjesztette a megye több mint 2 000 boltjára és azok vállalati központjaira. helyi és központi kezdeményezésre nemrégiben például 870féle árucikket bíráltak felül, s ezek közül 270 minőségét kifogásolták. emiatt számos cikket leárasztattak. jogtalan többletbevétel címén több mint 300 000 forint jövedelem elvonását javasolta az idén a felügyelőség. a tűzép-telepeken például több alkalommal is leárasztattak építőanyagokat, mert azok nem feleltek meg a minőségi előírásoknak. ezzel elejét vették a fogyasztók további megkárosításának. a vizsgálat-sorozat alapján jelentős pénzbírságot szabott ki a felügyelőség és fegyelmi eljárásokat kezdeményezett a fogyasztók érdekeit sértő különféle cselekmények miatt. a felügyelőség ujabban rendszeresen ellenőrzi azt is, hogy az üzletek milyen választékot nyújtanak az alacsonyabb jövedelmű családoknak az olcsóbb, s mindenekelőtt a gyermekruházati cikkekből. örvendetes, hogy az erre vonatkozó rendeleteket jól ismerik és teljesítik a kereskedelmi vezetők. a következetes és gyakori ellenőrzéseknek szerepe van abban, hogy az idén kevesebb a panasz a megyében a kereskedelmi ellátásra, mint korábban.

a tanácskozáson sok szó esett az árucikkek szavatossági idejéről. a vizsgálatok tanúsága szerint sok helyen még mindig nem ismerik a szavatossági idők pontos betartására hozott rendeleteket. olyan „bűvös rejtjeleket”, tesznek az áruk többségére, amiből csak a beavatott szakemberek tudják megállapítani a szavatosság idejét. a megbeszélés résztvevői javasolták, hogy az országos kereskedelmi felügyelőség ismét bírálja felül az áruk megjelölésének rendszerét. hasonlóképpen hasznos lenne, ha országos akció kezdődne a cipők minőségének ellenőrzésére is, mert az utóbbi hónapokban ugrásszerűen emelkedett a minőségi reklamációk száma. /mti/

14.55/e

-40-

155g

bb.62. szociális, munkásvédelmi és jóléti kérdésekről tárgyalt a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége

t kf/tm/p ie -cz

1974. szeptember 27.

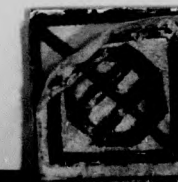
a kormány 1969-ben határozatot hozott a vasut és a vasutasok helyzetének javítására. a határozat végrehajtásának eddigi eredményeit értékelte pénteki ülésén a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége, amely rödönyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter tájékoztatása alapján sorra vette a határozat egyes pontjait.

a miniszteri beszámoló megállapította, hogy a tervidőszakra előírt 2.4 milliárd forintból 1971-1973. között több mint másfél milliárdot fordítottak az egészséges és biztonságos munkafeltételek fejlesztésére, amelyre az idén is több mint 450 millió forint jut. ezen kívül kizárólag egészségügyi beruházásokra - a máv budapesti új rendelő intézetére, a máv kórház és nővérszállás rekonstrukciójára, a pécsi és a szegedi máv rendelőintézet bővítésére - további csaknem 250 millió forintot költenek. szociális beruházásokra 632.4 millió forintot fordítanak a mostani tervidőszakban, kétszer annyit, mint a korábbiakban. a dolgozók étkeztetésén is javítottak; a kormányhatározat megjelenésének évében 9.6 millió, tavaly 10.6 millió adag ételt főztek saját és idegen konyhákban a vasutasoknak; az étkezési hozzájárulás 28.5 millióforintról 42 millióra növekedett. eredményes volt a máv jóléti gazdálkodása is. a kormányhatározat óta a vasut 1439 gyermeket befogadó napközi és bölcsődei hálózata - az ideit is számítva - csaknem 600 hellyel gyarapodott. egy-egy vasutas az idén különböző címen 2430 forint jutást kap a fizetésen kívül.

a határozat végrehajtását szolgálta a máv azzal is, hogy 427 szolgálati lakást biztosított dolgozóinak, s a vasutasok lakásépítését tavaly 62 millió, az idén 90 millió forint kamatmentes kölcsönrel támogatta. rákospalotán a vasutas lakótelepen eddig 196 vállalati bér-lakást adtak át, a budapesti máv igazgatósága lakásépítő szövetkezetet szervezett 130 lakás építésére. a kormányhatározatot követő időszakban rendezték a forgalmi személyzet tulajdonosainak díjazását, a vasutasok éjszakai pótlékát, s különféle intézkedések nyomán az 1969. évi 24.209 forintról 33.256 forintra növelték a vasutasok átlagbérét. a vasuti szakmák társadalmi elismerése is rendeződött, jelenleg a forgalmi és a kereskedelmi munkakörök szakmáztatásával foglalkoznak.
/folyt köv ./
15.05/p

-41-

155g

bb.62. szociális....folyt /p

a központi vezetőség megvizsgálta a vasut felső, közép- és alsófokú szakoktatásának továbbfejlesztésére, a vasuti szervezet irányítására, az ügyintézés egyszerűsítésére hozott intézkedések hatását is. örvendetesnek tartották például, hogy a korábbi 1834 vezérigazgatói rendelet helyett ma mindössze 16, a 9813 utasítás helyett pedig 1470 szabályozza a legnagyobb közlekedési üzem munkáját. összegezőként megállapították, hogy a kormányhatározat végrehajtása érdekében eddig megjelent intézkedések célravezetőek voltak, eredménnyel jártak, örvendetesen javult a vasutasok munkaügyi- és szociális helyzete, amelyhez a szakszervezeti szervezetek segítsége, javaslatai és döntései nagyban hozzájárultak. ugyanakkor a központi vezetőség felhívta a figyelmet a munkakörülményekben még meglévő problémák gyorsabb ütemű felszámolására - hangsúlyozva, hogy a magasabb keresettel már nem sokáig lehet ellensúlyozni a szociális ellátás hiányosságait -s a vasutas utánpótlás fokozása./mti/

-.-

bb.63. befejezte munkáját a ii. nemzetközi szabadidő és művelődés konferencia - köpeczi béla összefoglalója

t nm/s/hi - cz

1974. szeptember 27.

pénteken a tudományos ismeretterjesztő társulat bocskai uti stúdiójában befejezte munkáját a ii. nemzetközi szabadidő és művelődés konferencia, amelyen a világ több mint 20 országából csaknem 220-an vettek részt. az egy-hetes tanácskozás utolsó napján került sor a viták összefoglalására, valamint a konferencia ajánlásainak elfogadására. a részt vevő szakemberek egyöntetűen megállapították, hogy a népesség képzettségének, igényeinek, szabadidejének növekedése fokozatosan előtérbe állítja a szabadidő problémáit, szükségessé teszi az erre való felkészítést. az egészséges, korszerű szabadidő-tevékenységek széleskörű választékával el kell érni, hogy a különböző országok állampolgárai szabadon válasszák ki és találják meg az igényeiknek leginkább megfelelő elfoglaltságot. az új típusú szabadidő-elfoglaltságok között egyre jelentősebb szerephez jut a turizmus, amely fokozódó mértékben vonja áramkörébe a közepes és gyengén fejlett országokat is. a szabadidő mind nagyobb részét köti le a világon mindenütt a tömegkommunikáció, s növekszik a testkultúra jelentősége.

/folyt. köv ./
15.15/p

-42-

16¹⁰g

bb.63. befejeztefolyt /p

a konferencia szervezeti javaslatai többek között előírják, hogy a tit hozza létre állandó szervező irodáját, amely a hazai kutatómunka koordinálására, valamint a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatok kiépítésére lesz hivatott. figyelembe véve az 1971-es és az idei tanácskozás tapasztalatait, az eddigi tradícióknak megfelelően a tit 1977-ben ismét megrendezi a iii. szabadidő és művelődés konferenciát, amely az időfelhasználás, a kultúra és az életmód témaköreivel foglalkozik majd.

a tanácskozás tanulságait köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtitkára összegezte. elmondta, hogy a mostani tanácskozáson inkább az elméleti kérdések álltak előtérben és kevésbé a szabadidő-felhasználás gyakorlati tennivalói. ezt a hangsúly-eltolódást azzal lehet magyarázni, hogy időközben hazánkban is fejlődtek a szabadidő kutatások, és a gazdasági, társadalmi haladással együtt a szabadidő tartama és felhasználásának módjai, ami azt is jelenti, hogy a szabadidő problematika számunkra is bonyolultabbá vált.

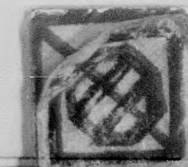
a szabadidő-tevékenységek között joggal kapott nagy hangsúlyt a sport. ezzel a kérdéssel a házigazda magyar kutatók sem foglalkoztak eleget az elmúlt időben. élénk eszmecsere alakult ki több szekcióban is a szórakozásról, és a legtöbb helyen azt az álláspontot foglalták el, hogy a kérdés megítélésében helyes lenne elkerülni az egyoldalúságot. az egyik szekcióban kifejtették, hogy olyan szórakozási lehetőségeket kell biztosítani, amelyek nem zárnak el a magasabb rendű kultúrától, a szórakozás ellen azonban, mint tevékenység ellen, valamilyen arisztokratikus értékrend alapján, helytelen volna harcolni. ezt a kérdést azért kell szóvá tenni -, emelte ki a szónok -, mert napjainkban Magyarországon nagy vita folyik a szórakozás és különösen az ugynevezett könnyű műfajok körül.

a különböző társadalmi rétegek vizsgálatában főleg a munkások szabadidő problémái váltottak ki élénk érdeklődést. a tanácskozáson megállapították, a kulcskérdés a munkások műveltségének alakulása, amely meghatározza a szabadidő szokásokat is.

/folyt köv ./
15.20/p

43-

15¹⁰g

Belföldi hírek

bb.63. befejezte2.folyt /p

felhívták a figyelmet arra, hogy sokoldaluan kell megközelíteni a különböző rétegek igényeit, életmódját, stb. hevesen csaptak össze a vélemények a nők szabadidejének megítélésében. azzal mindenkégyetértett, hogy a nők hátrányosabb helyzetben vannak ilyen szempontból, mint a férfiak, ezért fokozottan törekedni kell a nők szabadidejének meghosszabbítására.

a tanácskozás dr. vonsik gyulának, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkárának elnöki zárszavával ért véget ./mti/

bb.64. huszonöt éves a kőbányai rendelőintézet

t mir /tr/p hi -cz

1974. szeptember 27.

fennállásának 25 éves évfordulóját ünnepli a kőbányai szakorvosi rendelőintézet. pénteken az mszmp x.kerületi székházának nagytermében jubileumi ünnepségen emlékeztek meg budapest egyik legnagyobb munkáskerületének egészségügyi ellátását biztosító intézmény negyedszázados fennállásáról.

az ünnepségen - amelyen a többi között résztvett dr. darabos pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára - elsőként dr. kabát mária, a x.kerületi tanács egészségügyi osztályának vezető főorvosa üdvözölte a résztvevőket, majd dr. bodnár ottó, az intézet igazgató-főorvosa emlékezett meg a jubiláló intézmény 25 éves működéséről. ünnepi előadásában egyebek között elmondta, hogy ez volt a főváros második olyan egészségügyi intézménye, amelyet a felszabadulás után adtak át rendeltetésének. az akkori egészségház - amelyet a szocialista egészségügy egységesítésének idején, 1952-ben szerveztek át szakrendelő-intézeté - jelentős szerepet vállalt a x. kerület járóbetegének ellátásában. a csaknem 80.000 lakosu kőbánya több mint másfélmillió járóbetegforgalmából ez a rendelőintézet az elmúlt évben 640.000 beteg vizsgálatáról és szakszerű gyógyításáról gondoskodott.

az előadást követően az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára - az intézetben végzett kiemelkedő szakszervezeti munkájukért - kitüntetésekkel adta át a rendelő több dolgozójának. /mti/

15.30/p

-.-
-44-16²⁰g

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1974. szeptember 27.

embargó 19 óráig

bb 73. ülést tartott az elnöki tanács

pá/ny -cz

1974 szeptember 27

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. az elnöki tanács határozatot hozott egyes községek egyesítéséről, továbbá újabb községi közös tanácsok szervezéséről. a határozatok elősegítik egyes összeépült községek egységes fejlesztését, felújítási és fejlesztési forrásaik koncentráltabb felhasználását, valamint az alsófoku településhálózat fejlesztési körzetei és a közigazgatási határok egybeesését, illetve közelítését. a határozatok 1974. december 31-én lépnek életbe. végrehajtásukról az illetékes megyei tanácsok végrehajtó bizottságai gondoskodnak. az elnöki tanács legfelsőbb bírósági bírót választott, valamint bírák felmentéséről és megválasztásáról határozott, végül egyéni kegyelmi ügyben döntött. /mti/

16.30/ny

-1-

16⁵⁰g

bb 65. csökkent a balesetek száma - októberben fokozott közúti ellenőrzés a fővárosban

t pr/gk/ny h1 -cz

1974 szeptember 27.

az esztendő első nyolc hónapjának közlekedési krónikáját ismertette az újságírókkal pénteken dr. Makovecz István rendőrezredes, a brfk közlekedésrendészetének vezetője.

elmondotta egyebek között, hogy budapesten több mint 230 ezer gépkocsi közlekedik rendszeresen, s ezt az önmagában is jelentős forgalmat szaporítja még a vidékről, illetve külföldről érkező gépjárművek tömege. a budapesten nyilvántartott gépkocsik száma rohamos tempóban emelkedik, az év első nyolc hónapjában 9.2 százalékkal szaporodott, de az esztendő végére az emelkedés várhatóan a 14 százalékot is eléri. bonyolítja a főváros közlekedési viszonyait a sok nagyszabású építkezés, közöttük néhány olyan nagy fontosságú gócpont, mint a kálvin tér vagy a deák tér rendezése. a forgalomtervezők szakértelmét dicséri, hogy az ideiglenes közlekedési utakat úgy sikerült kialakítani, hogy ezeken a helyeken sem haladja meg a balesetek száma az átlagost.

elkészült a baleseti statisztika az esztendő nyolc hónapjáról. budapesten január 1-e és augusztus 31-e között 3505 baleset történt, 2.7 százalékkal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. baleset következtében 96-an veszítették életüket - tavaly 155-en. a súlyosan sérültek száma ugyancsak alacsonyabb - 1406-, s kevesebb a könnyen sérült is, 3003. sajnós a gyermekbalesetek száma valamivel emelkedett, a tavalyi 313-mal szemben az idén 332 volt.

a balesetek tulnyomó részét bizonyíthatóan a járművezetők okozzák, a 3505-ből 2461 a volán mögött ülőket terheli. a gyalogos hibázott 900 esetben, s mindössze 48 baleset vezethető vissza valamilyen műszaki hibára. a megelőzés érdekében a közlekedésrendészet, valamint a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács szakértői rendszeresen elemzik a balesetekben közrejátszó okokat. a gépkocsivezetőket terhelő balesetek 29 százaléka megállapításaik szerint elsőbbségi jog meg nem adása miatt történt, 12.7 százalékat gyorsrajtás, 7 százalékat szabálytalan kanyarodás, 5 százalékat követési távolság be nem tartása okozta. a gyalogosok jellegzetes hibái: szabálytalan áthaladás / 19.3 százalék/, álló jármű előtt lépnek az útra / 3.4 százalék/, vagy nem veszik figyelembe a tilos jelzést / 2.4 százalék/. meglepően egyforma számokat mutat a statisztika az alkohol szerepét vizsgálva: járművezetőknél is, gyalogosoknál is 97-97 alkalommal okozott balesetet az ital. kijelölt gyalogátkelőhelyeken a járművezetők hibájából 313, a gyalogosokéiból pedig 85 baleset történt.

/folyt köv/
15.30/ny

16³⁰g

bb 65. / csökkent...folyt/ny

a nyolc hónap alatt ittás vezetés vagy a közlekedés biztonságára különösen veszélyes cselekmény elkövetése miatt 1956 vezetői engedélyt vontak vissza hosszabb-rövidebb időre, s az ellenőrzések során átvizsgált 29.000 gépkocsi közül - a rossz műszaki állapot miatt - 3400-nak kellett rendszámtábláját azonnal levenni.

dr. makovecz istván a sajtótájékoztatón bejelentette: a budapesti rendőrfőkapitányság október 1-től ismét fokozott közúti ellenőrzést végez a fővárosban. céljuk a biztonságos közlekedés érdekében a szabálysértések megelőzése, a járművek műszaki színvonalának ellenőrzése, a kétségkívül nehezebb őszi-téli közlekedésre való átállás elősegítése. az ilyen jellegű ellenőrzések a tapasztalatok szerint mérhetően javítják a közlekedési morált. erre pedig nagy szükség van, hiszen sok járművezető okoz balesetet agresszív magatartásával. főleg a peremkerületekben vált gyakorivá az engedélyezett sebesség túllépése, az áthaladási elsőbbség szabályainak durva megsértése, a szabálytalan sávváltás, kanyarodás, életveszélyes előzés. a rosszabbodó időjárás ellenére még sok gépkocsi vesz részt a forgalomban „lefutott”, gumiabroncsokkal, rossz fékkel, ablaktörlővel, használhatatlan visszapillantó tükörrel. nagyobb megértésre, türelemre, udvariaságra és segítőkészre is szükség van, hiszen a főúton haladók gyakran nem gondolnak a mellékutakról érkezőkre, a sok még az olyan autós is, aki visszaél nagyobb teljesítményű kocsijával, valóssággal uralja, kisajátítja a forgalmi sávokat./mti/

-.-

bb 67. ,, a virágos balatonért,, - balatonföldvár nyerte a versenyt
vid/kz/ny -cz 1974 szeptember 27

a hazafias népfrent, a somogy és a veszprém megyei tanács, valamint a balatoni intéző bizottság kezdeményezésére az idén rendezték meg először a balaton déli és északi partjának települései között ,, a virágos balatonért,, versenyt. a versenybizottság befejezte munkáját és a vetélkedő ezüst vándorszerlegét ,, a déli part legszebb üdülőhelye,, címet balatonföldvárnak ítélte oda. hévíz a második helyre került./mti/

15.35/ny

-46-

1630g

bb 66. magyar egyházi szervek szolidaritási nyilatkozatai

1 prótm/ny h1 -cz

1974 szeptember 27

a magyar katolikus püspöki kar nyilatkozatban ítélte el a dél-koreában erősödő terror, az alapvető, emberi jogokat sértő súlyos állapotokat. a közhatalom gyakorlóit - hangzik a nyilatkozat - sok embert fosztanak meg igazságtalanul lekezelembb jogaiktól, hosszú és súlyos börtönbüntetésre ítélnék egyházi személyeket, egyházfőt is. kérjük a jóakaratu embereket, hogy mindent tegyenek meg a dél-koreában uralkodó igazságtalanságok ellen.

nyilatkozatot tett közzé a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa is, rámutatva; kétségbevonhatatlan adatok és megdöbbentő tények bizonyítják, hogy dél-koreában és a fülöp-szigeteken embertelen katonai terror dühöng. a politikai vezetők visszaélnék hatalmukkal, lábbal tiporják a lekezelembb emberi szabadságjogokat. elnyomják, jogtalanul bebörtönzik, megkínözzák, és fizikai megsemmisítéssel fenyegetik azokat, akik a társadalmi igazságért, a haladásért, az emberi szabadságjogokért harcolnak, vagy ezt a harcot támogatva küzdenek a kormánypolitika terrorja és a katonai diktatura ellen. a jogtalanul bebörtönzött, megkínözt és meggyilkolt áldozatok száma napról napra növekszik.

a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa - csatlakozva a világ haladó közvéleményéhez - megbélyegzi, és elítéli az embertelen elnyomást és terrort, felemeli tiltakozó szavát a szabadságjogok meggyalázása ellen. követve a keresztyén békekonferencia, valamint több más nemzetközi egyházi testület állásfoglalását, szolidaritásáról biztosítja azokat a keresztyéneket és lelkészeket, akik hitük szerint támogatják a külső imperialista segítséggel fenntartott kormánypolitika és katonai diktatura ellen tömörülő haladó erőket ezekben az országokban./mti/

-.-

bb 68. az v. ötéves terv elképzelései a textilipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülésén

t ol/gk/ny 1 e -cz

1974 szeptember 27

a textiliparnak a következő tervidőszakra kidolgozott fejlesztési koncepciójáról tárgyal pénteken a textilipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

/folyt köv/
15.45/ny

-47-

1700g

bb 68. az v. ötéves ...folyt/ny

dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes tájékoztatójában elmondotta, hogy 1976-80 között folytatódik az iparág rekonstrukciója. további automata és más korszerű gépeket szereznek be, annál is inkább, mert - elsősorban a fővárosban - a munkáslétszám további csökkenésével kell számolni. ennek ellensúlyozására egyébként több vidéki üzemtelepítésre is sor kerül. a termelés a következő tervidőszakban tovább növekedik, amire a belföldi ellátás javítása, az exportfeladatok teljesítése érdekében egyaránt szükség lesz. a textilruházat-ipar termelési értékének várható növekedését öt év alatt 27 százalékra becsülik. ezen belül különösen a gyapju-és gyapju típusú szövetek, a harisnyák, zoknik, általában az alsó és felső kötöttáru, valamint a textilhordozós műbőrök gyártását fokozzák erőteljesen, míg a pamut és pamut típusú szövetek termelését nem szándékozzák növelni. a pamutipar termelése ugyanis a jelen tervidőszakban a tervezettnél jobban - 31-32 százalékkal - nőtt, s noha a külkereskedelem érdeklődése változatlanul nagy e termékek iránt, a pamutipar jelenlegi - alapanyag, munkaerő-stb. - gondjai mellett szerényebb tervezés vált szükségessé.

a lakástextiliák előállításában és a selyemipari fonalterjedelmesítésben, valamint a len-, kenderipar kemizálásában jelenlegesen előrehaladtunk, a kötszövő ipar eddig is dinamikus fejlődött, ám a következő ötéves tervben elsősorban termékeinek esztétikusabb, színvonalasabb előállítására kell ügyelnie. a textiliparnak egyébként ez utóbbi az egyetlen olyan területe, ahol az új ötéves tervidőszakban nagyberuházások is lesznek: kiskunhalason kötöttárugyár, debrecenben kötött kelmetermelő, s ehhez csatlakozva mátészalkán konfekcióüzem épül.

a textilipar 1980-ban várhatóan 24 százalékkal több árut ad belföldi fogyasztásra, mint 1975-ben: a szocialista exportot 30, a tőkés kivitelt 23 százalékkal növelik.

baranyai tiborné, a szakszervezet főtitkára felhívta a minisztérium figyelmét: a tervezés során törekedjék a termelés ütemességének biztosítására, a vidéki telepítések összehangoltabb, átgondoltabb megvalósítására, hogy a központi vagy régebben telepített gyárak munkásainak ne kelljen többet dolgozniuk amiatt, hogy az új üzemek esetleg nem tudják teljesíteni terveiket. az v. ötéves tervben a reális munkaerőhelyzetet vegyék alapul, ne ,,tervezzék be,, előre a túlórákat, amelyekből most is nagyon sok van. javasolta, hogy a szakszervezet és a minisztérium együttesen kutasssa a munkaerőtartalékot, s javítsák a szakképzés tárgyát, anyagi feltételeit./mt1/

15.55/ny

-48-

1700g

bb 69. a kongresszusi versenyről tárgyalt a nehézipari minisztérium vezetőinek értekezlete

t sb/mm/ny 1e -cz

1974 szeptember 27

a nehézipari minisztérium vezetőinek értekezlete pénteken értékelte az ágazati kongresszusi verseny első félévi tapasztalatait. megállapították, hogy a kongresszusi munkaversenyben a nehézipari dolgozók aktív részvételével, sokrétű vállalásaik teljesítésével a szocialista verseny minőségileg új szakasza bontakozott ki, s az üzemi demokrácia fejlesztésével a korábbinál szorosabb együttműködés jött létre a dolgozók és a gazdasági vezetők között. a legfontosabb népgazdasági, vállalati és társadalmi feladatok megvalósítását segítették a versenyfelajánlások teljesítésével. az energia és anyaggazdálkodás javításával az idén mintegy 250 millió forint értékű megtakarításra tettek felajánlást, s már az első félévben 280 millió forintot értek el. a nagyobb feladatok megoldására komplex brigádok alakultak. így az észak-magyarországi vegyiművek komplex brigádja a fajlagos energiafelhasználás felülvizsgálatával és csökkentésével másfél-millió forint megtakarítást ért el. a magyar viscosagyárban ugyancsak komplex brigád csökkentette a fajlagos anyagfelhasználást az akril-nitril-szál gyártásánál, s ezzel az idén 65 tonna anyagot takarított meg. a dunai kőolajipari vállalat az esedékes 10.3 helyett 15.8 millió forinttal csökkentette termelési költségeit az első félévben.

sok versenyfelajánlás segítette a világpiacon jelentősen megdrágult tőkés importanyagok felhasználásának csökkentését. a kőbányai gyógyszerárugyár 328 ezer dollár értékű importanyag beszerzéséről mondott le, mert a vállalatnál oldotta meg 240 tonna aceton és 100 tonna izopropanol gyártását. a budapesti vegyiművek dolgozói két új termék gyártásával hárommillió forint értékű importanyagot takarítottak meg. az export-import egyensúly megteremtését segítette jónéhány nagyvállalat az exportszállítók jelentős növelésével. egyebek között a váci forte gyár dolgozóivállalt 500 ezer helyett 900 ezer dollár értékűvel több terméket exportáltak.

/folyt köv/
16.05/ny

-49-

1700g

bb 69. / a kongresszusi...folyt/ny

a minisztérium vezetőinek értekezletére meghívott ^{1420g} több nagyvállalati vezető számos újabb adattal egészítette ki az előterjesztett jelentést. dr. juhász ádám, a magyar alumíniumipari tröszt vezérigazgatója bejelentette, hogy az iparág dolgozói újabb felajánlásokat tettek. a bakonyi bauxitbánya dolgozóinak jelentős hozzájárulásával a timföld-termelésben csökkentik az energia-és marónátron felhasználását, s így mintegy háromezer tonna import marónátron beszerzéséről mondanak le. az újabb bejelentésekből kitélt, hogy a borsodi vegyikombinát dolgozói az esedékes 26 helyett 29 millió forint értékű, főként nyugati importból származó anyagot takarítottak meg. tőkés exportjukat is a számítottnál jobban növelik, négy helyett hatmillió dollár értékű terméket szállítanak nyugatra. a hungária műanyagfeldolgozó vállalatnak az év elején rendkívül sok kárt, kiesést okozott a tőkés importanyagok beszerzése, árának növekedése, s kétségessé vált, hogy teljesítik-e ezévi tervüket. gazdag lászló igazgató most bejelentette, hogy a kongresszusi versenyben eddig elért eredményekkel jelentősen javították a vállalat gazdálkodását, s a dolgozók összefogásával nemcsak pótolják az év eleji kiesést, hanem várhatóan túl is teljesítik az ideai tervet.

dr. szekér gyula nehézipari miniszter összefoglalójában hangsúlyozta, hogy továbbra is körültekintően, jól és takarékosan kell gazdálkodni az energiával és elsősorban a folyékony energiahordozókkal. a villamosenergia-iparban lelkiismeretesen fel kell készülni az év végi csucsra, és megfelelő tartalékokat kell képezni, hogy hazai forrásokból és a kgst egyesített energia-rendszerének segítségével csúcsidőben is zavartalan villamosenergia-ellátásról gondoskodjanak. a vállalatoknak nemcsak az energiával, hanem minden anyaggal ésszerűen kell gazdálkodniuk, és további erőfeszítéseket kell tenniük export-kötelezettségek teljesítésére, a szállítások növelésére. hangsúlyozta, hogy a népgazdaság szállítási gondjainak csökkentése érdekében az eddiginél jóval több segítséget nyújtsanak a vasutnak az éjszakai, a szombat és vasárnapi rakodások megszervezésével. kiemelten fontos feladatnak jelölte meg a nehézipar beruházásainak, elsősorban az egyedi nagyberuházások építésének meggyorsítását, az átadási határidők maradéktalan teljesítését, az előkészítő és szervező munka lényeges megjavítását, hogy az új létesítmények késedelem nélkül kapcsolódjanak be a termelésbe, s jól megalapozzák a jövő évi feladatok teljesítését is./mti/

16.15/ny

-50-

bb.70. aláírták a magyar-ghanai kulturális munkatervet

t nn/sza/p hi -cz

1974. szeptember 27.

hazánk és a ghanai köztársaság közötti kulturális kapcsolatok bővülését, elmélyítését szolgálja az a kulturális egyezmény, amelyet a két ország megbízottai pénteken írtak alá a kulturális kapcsolatok intézetében. az 1974.-75. évre szóló munkatervet nagy miklós, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, és samuel p.o. kumi, a ghanai köztársaság magyarországi nagykövete látta el kézjegyével.

a dokumentum alapján ghanai ösztöndíjasok folytatnak tanulmányokat hazánkban és sor kerül magyar szakemberek ghanai tanulmányutjára, művészegyüttesek cseréjére is. a két ország képviselői elhatározták kiállítások kölcsönös megrendezését is ./mti/

-.-

bb.71. a tejipari tröszt sajtótájékoztatója

t jf/gk/p ie -cz

1974. szeptember 27.

dr. simka istván, a tejipari vállalatok trösztjének vezérigazgatója pénteken a mém váci utcai bemutatótermében tájékoztatta az újságírókat az ideai tejfelvásárlás, -feldolgozás eredményeiről. elmondotta, hogy 1974-ben -az elmúlt évihez képest - várhatóan mintegy 100 millió literrel több tejet ad a mezőgazdaság az iparnak; ebből a készletből zavartalan tej- és tejtermékellátást biztosítanak az üzemek.

az ipar a termelők összes kínálatát folyamatosan és zavar nélkül vette át, és ez így lesz az év hátralevő részében is. a kínálat fogadására tavaly 172 községben, idén pedig további 20 faluban tejgyűjtő állomást létesítettek. a tej minőségére is nagyobb gondot fordítottak; a tejgyűjtő hálózat korszerűsítésére ebben az évben 50 millió forintot költenek, jövőre ilyen célra 80 millió forintot irányoztak elő. a mezőgazdasági üzemeket anyagilag is ösztönzik a tej mélyhűtésére - ami a jó minőség egyik feltétele. fejlődik az ipar műszakilag is: üzembe helyezték a kelet-budapesti tejüzemet - az ipar legjelentősebb beruházását -, folyamatban van a keszthelyi üzem műszaki átadása. balatonszárszón áruelosztó állomást létesítettek. befejezték a rákospalotai, a debreceni és a hajduböszörményi üzemek felújítását, s idén még további három üzem rekonstrukciója ér véget.

/folyt köv ./
16.10/p

-51-

bb.71. a tejipari....folyt /p

a minden eddigénél nagyobb kínálat nyomán az év első nyolc hónapjában jelentősen megnőtt a tej- és tejtermékforgalmazás. az elmúlt év azonos időszakához képest fogyasztói tejből 9, izesített és savanyított tejkészítményekből 36, tejfölből 15, sajtokból 14, és túróból 22 százalékkal fokozták az értékesítést. örvendetes hogy a tavalyi 1400-zal szemben idén 1800 helységben pasztörözött tejet vásárolhat a lakosság.

az igényeknek megfelelően gyarapították a termékválasztéket. az őszi bnv-n bemutatott háromféle gyümölcsös joghurtot és az új, kapros bocisajtot folyamatosan szállítják a belkereskedelmi hálózatba, ugyanugy, mint az olcsó szigetközi csemege-sajtot és a mini gouda-sajtot. a negyedik negyedévben további termékek, „premierjére”, kerül sor; cukrozott tubusos süritett tej, alufőliába 20 dekás csomagolt sózott vaj, csökkentett zsírtartalmu vaj-

krém, sovány tejes kakaópor és tejeskávépor, és presszó tejpor kerül az üzletekbe. várhatóan nagy keletje lesz a csokoládés-tejnek.

a tavaszi sajtvásár kedvező tapasztalatai alapján október 1-től 31-ig őszi sajtvásárra kerül sor. átlagosan 24-25 százalékkal csökkentik egyes natursajtok, ömlesztett blokk-sajtok, ömlesztett dobozsajtok és túrófélék árát. /mti/

.-.

bb.72. elismerések a fegyveres erők napja alkalmából

tm/p h1 -cz

1974. szeptember 27.

pénteken délelőtt a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében oláh istván altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, miniszterhelyettes adta át a honvédelmi miniszter elismerését társadalmi és állami szervek vezetőinek, egészségügyi dolgozóknak, továbbá olyan aktivistáknak, akik huzamosabb idő óta tevékenyen részt vesznek a honvédelem erősítésében, a hadkiegészítési feladatok előkészítésében és végrehajtásában, a polgári védelem fejlesztésében, a katonai elő- és utóképzés, a tiszti és tiszthelyettesi pályára irányítás segítésében. a haza szolgálatáért érdemérem fokozatait 37, a honvédelmi érdeméremet pedig 25 személynek adományozta a miniszter.

a honvédelmi miniszter a haza szolgálatáért érdemérem arany, ezüst, illetve bronz fokozatait adományozta 27 olyan nagycsaládos anyának, akiknek az utóbbi években öt vagy több fiúgyermekük teljesített katonai szolgálatot a néphadseregben.

/folyt köv ./
16.20/p

-52.-

1730g

bb.72. elismerések....folyt /p

a fegyveres erők napja alkalmából az ifjúság honvédelmi nevelésében és a hadtudományi ismeretterjesztésben kitűnt 27 aktívista kapta meg a politikai főcsoportfőnök jutalmát és elismerését. /mti/

.-.

bb.74. a gépipar ifjusági parlamentje

tni/gk/p ie -cz

1974. szeptember 27.

a kgm gépipari ágazatának mintegy 100 küldöttje részvételével ifjusági parlamentet rendeztek pénteken angyalföldön, az akkumulátorgyár kulturtermében. a tanácskozáson megjelent dr. heiczman jános kohó-és gépipari miniszterhelyettes, barabás jános, a kisz kb titkára, sury istván, a vasas szakszervezet titkára, valamint v.l. szorokin, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa mellett működő állami ifjusági bizottság hazánkban tartózkodó titkára. a beszámolót dr. heiczman jános tartotta.

elmondotta, az utóbbi két évben javult az ágazat területén az ifjúságpolitikai munka, ezzel együtt a fiatalok aktivitása. tartalmi fejlődés tapasztalható az ifjusági termelési mozgalmakban, a védnökségvállalásokban. az ifjusági és komplex brigádok új gyártmányok gyors kifejlesztését és gyártását segítették elő, a fontos rekonstrukciós munkákban is döntő szerepet vállaltak.

az ágazatban megtartott 184 munkahelyi parlamenten az ott felszólaló 770 fiatal véleményéből is kitűnt, hogy érzik a nekik nyújtott sokoldalú támogatás jelentőségét. helyeslik, hogy a vállalatok segítik a fizikai dolgozók gyermekeit a továbbtanulásban. munkájuk megbecsülését jelenti az is, hogy az utóbbi három évben a kgm-vállalatok 45 millió forinttal járultak hozzá a fiatalok otthonteremtéséhez. a nagyvállalatoknál a lakásépítési alapok 45 százalékat fiatalok kapják. a kitüntetettek között is egyre több a 30 év alatti, két évvel ezelőtt még csak 15 fiatal kapott kitüntetést, idén már 60.

a tárca területén a fémtömegcikk-iparban a legnagyobb - 43 százalékos - a nők aránya, ezért ebben az ágazatban megkülönböztetett figyelemmel segítik továbbtanulásukat, javítják szociális és bérhelyzetüket. örvendetes vállalati kezdeményezések tapasztalhatók a női vezetők képzésében például az egyesült

izzóban, ahol ugyancsak igen sok a fiatal nődolgozó.
/folyt köv ./
16.30/p

-53-

1730g

bb.74. a gépipar....folyt /p

persze sok problémát kell még megoldani az ifjúságpolitikában - mondotta befejezésül dr. heiczman jános - így jelentősen előre kell lépni az erkölcsi- politikai nevelőmunkában, mert az ifjúsági törvény minisztériumi végrehajtási utasítása túlzottan az anyagi, technikai feltételekre koncentrált. ez nem baj, de most már nagyobb gondot kell fordítani az ifjúság öntudatának formálására. sajátos gond a munkásszállásokon vagy al-berletben lakó fiatalok nevelése is .

a hozzászólások során a fiatalok kérték, segítsék őket hatékonyabban termelési és védnökségi vállalásaik teljesítésében, biztosítsák számukra mindenütt a továbbtanulás és szakmai fejlődés lehetőségét. elmondták, hogy a fiatalok politikai-erkölcsi nevelését segítené a kisz ifjúsági klubok hálózatának és főszereltségének fejlesztése ./mti/

.-.

felhasználható 19 órától!

bb.76. a budapesti művészeti hetek színházi eseménye

t mn/s/p hi -cz

1974. szeptember 27.

a budapesti művészeti hetek alkalmából pénteken jelentős színházi esemény volt a fővárosban: a madách színház társulata idei évadját hagyományaihoz híven új bemutatóval nyitotta meg. móríc zsigmond murányi kaland című drámája került színre, amely 1933 óta nem szerepelt a fővárosi színházak színpadain. a wesselényi ferenc és széchy mária legendás szerelméről szóló játékot lengyel györgy rendezte. a díszletet fehér miklós, a jelmezeket mialkovszky erzsébet tervezte. a zeneszerző papp zoltán, a koreográfus bogár richárd, a játék főbb szerepeit almási éva, tolnay klári, psota irén, káldi nóra, valamint a színház új tagja, sztankay istván játszották./mti/

.-.

-54-

16.40/p

1735g

bb.78. muzeumi és műemléki hónap

t me/s /p hi -cz

1974. szeptember 27.

október hagyományosan muzeumi és műemléki hónap. a számvetés időszak, jó alkalom arra, hogy a muzeológusok felmérjék tevékenységük eredményeit, hatását, az állandóan gyarapodó muzeumi értékekre irányítsák a széles tömegek figyelmét. jelentőségéről, gazdag programjáról pénteken a sajtó házában gönyei Antal, a kulturális minisztérium muzeumi főosztályának vezetője és dercsényi dezső, az országos műemléki felügyelőség megbízott igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit.

mint közölték, a muzeumi és műemléki hónap ünnepi megnyitóját október 2-án tartják miskolcon, a négy évi szünet után újra működő herman ottó muzeumban, az ember és a munka című, technika fejlődését szemléltető kiállítás megnyitásával.

az őszi kiállítások sora tulajdonképpen már korábban megkezdődött. a hónap jegyében rendezték meg nemrég a magyar nemzeti muzeumban az antik kultúra és művészet a fekete-tenger északi partvidékén című, valamint a szépművészeti muzeumban a szombaton megnyitott antik műkincsek a debreceni déri muzeumból és más hazai gyűjteményekből című kiállítást, és számos megyében novemberben is folytatódik a muzeumi eseménysorozat. a rangosabb rendezvények zöme azonban októberben zajlik le, s az idén - a márciusi párthatározat szellemében - főleg közművelődési rendezvényeket: előadásokat, tárlatvezetéseket, vetélkedőket, vándorkiállításokat iktattak műsorba.

budapesten kiemelkedő esemény többek között a bélyeg muzeumban a magyar képzőművészet és népművészet a bélyegeken című kiállítás - amely október 1-31-e között bemutatja a legkiválóbb magyar festők alkotásait, a magyar ötvösség remekeit, a népművészetet megörökítő bélyegeket - , az iparművészeti muzeumban a terművészetek határai című, új stílustörténeti bemutató, ugyszintén a háromszázéves közlekedésért című kiállítás. utóbbi meggyőzően szemlélteti: mit tett a közlekedés 300 ezer dolgozója azért, hogy az emberek eljuthassanak uti céljukhoz, az áruk megérkezzenek rendeltési helyükre. ebben az időszakban bonyolítják le a játék a muzeumban című vetélkedő második, harmadik fordulóját, amikor is kiderül: ki ismeri legjobban a nemzeti muzeum kiállítási tárgyait. előreláthatóan sok érdeklődőt vonzanak a főváros peremkerületeiben sorra kerülő vándorkiállítások is.

a vidék programjából megemlézték a sajtótájékoztatón, hogy a hajdu-bihar megyei muzeumi szervezet békés megyében mutatkozik be, a békésiek pedig debrecenben tartanak rendezvényeket. miskolcon herman ottó emlékülést, tudományos ülészakot, muzeumi tanácskozást tartanak, és megszervezik a muzeumi hétfőket a borsodi és miskolci nagyüzemek dolgozóinak számára. tolna megyében a szekszárdi baloghádám muzeumban szeptember 29-én az „aranyvasárnapon”, prezentálják a regő határában talált népvándorlaskori aranyékszereket. a szombathelyi savaria muzeumban a derkovits gyula emlékkiállítás lesz a vas megyei gazdag muzeumi program nyitánya. ebben az időszakban avatják fel az új muzeumi létesítményeket: október elsején a balmazújvárosi és október 25-én a berettyóújfalui muzeumot, október 20-án a dunaujvárosi muzeum kőtárát./mti/

16.50/p

.-.

-55-

1740g

bb.79. a munkavédelmi és szociális komplex tervek végrehajtásáról tárgyalt a kgm vezető testülete

k/ni/sza/ie/fé -cz 1974.szeptember 27.

dr. horgos gyula miniszter vezetésével ülést tartott ^{pénteken a} kohó- és gépipari minisztérium vezető testülete. az értekezleten - amelyen résztvettek a vasas szakszervezet, a hvdsz és az okisz képviselői is - megtárgyalták a vállalati munkavédelmi, szociális komplex tervek végrehajtásáról és az ötödik ötéves terv irányelveiről szóló beszámolót.

a kohó- és gépipari vállalatok az elmúlt három esztendő alatt ötmilliárd forintot fordítottak a munkakörülmények javítására, munkavédelemre, szociálpolitikai intézkedésekre, a kulturális és sportigények kielégítésére. kedvező, hogy a felhasznált összeg jelentős részét a balesetek megelőzésére, az anyagmozgatás, a gépi megmunkálás és a szerelés biztonságának növelésére költötték. ez jelentős mértékben hozzájárult a kohó- és gépipari területén a balesetek csökkenéséhez. a szociálpolitikai tervekben foglaltaknak megfelelően növekedett a dolgozók lakásépítésének támogatása, bővültek a gyermekintézmények, üdülők, kulturális és oktatási intézmények.

az értekezlet határozatot hozott az ötödik ötéves tervidőszakra vonatkozó komplex szociális tervek készítésére is. döntött arról is, hogy az ötödik ötéves tervidőszakban változatlanul fontos a biztonságos és kulturált munkavégzés alapvető követelményeinek megteremtése és fejlesztése, a szociális létesítmények bővítése, korszerűsítése, a kulturális, -oktatási és sportlétesítmények minőségi és mennyiségi fejlesztése./mti/

16.05/fé

- 56 -

1740g

bb.77. felhasználható: 20 órától

építők országos természetjáró találkozója

vid-kz/fé -cz 1974.szeptember 27.

pénteken, nyiregyházán a mórícz zsigmond színházban nyitották meg az építőipari vállalatok természetjáróinak első, háromnapos országos találkozóját. ünnepélyes megnyitóján a mintegy 500 résztvevőt dr. tar imre, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság első titkára köszöntötte.

a megnyitó elnökségében helyet foglalt gyöngyösi istván, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete főtítkára, székely miklós, a magyar természetbarát szövetség országos főtítkára és dr.pénzes jános, a szabolcs-szatmár megyei tanács elnöke.

a találkozó szombati napján a résztvevők hat utvonalon ismerkednek meg szabolcs-szatmár nevezetességeivel, műemlékeivel, tájaival. este megtekintik a megyéről készült filmet, majd helytörténeti, turisztikai vetélkedőn vesznek részt.

a vasárnapi zárónapon kerül sor a versenyek értékelésére, a díjkiosztásra és a csoportvezetők tanácskozására./mti/

--

bb.80. a medosz elnökség

s/fé ie 1974.szeptember 27.

pénteki ülésén köszöntötte hunya istvánt, a szakszervezetek elnökét, munkásmozgalom veteránját, 80. születésnapja alkalmából./mti/

--

bb.81. gácsi miklós kohó- és gépipari államtitkár

k ni/tr/ie/fé -cz 1974.szeptember 27.

pénteken pozsonyba utazott, ahol tiber kurthával, csehszlovákia kohó- és nehézipari miniszterének első helyettesével, valamint václav hanussal, az általános gépipari miniszter helyettesével a minisztériumok közötti együttműködés időszerű kérdéseiről tárgyalt./mti/

--

16.30/fé

-57-

1750g

bb 82. kongresszusi verseny a bányákban - ülést tartott a szakszervezet központi vezetősége

t sb/mm/ny ie -cz

1974 szeptember 27

a kongresszusi és felszabadulási verseny tapasztalatait értékelte pénteken a bányaiipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. megállapították, hogy a versenyfelajánlások a gazdaságpolitikai célokkal összhangban jelentősen segítik az ideai és a iv. ötéves tervfeladatok teljesítését. a munka hatékonysága, a termelékenység jelentősen javult: a mátraaljai szénbányánál 14.3, a várpalotainál 11.2, a tatabányainál 8.6 és a borsodnál 8.3 százalékkal volt nagyobb az első félévben, mint a múlt év azonos időszakában. ehhez jelentősen hozzájárult a szervezettebb munka és a gépesítés. a géppel jövesztett szén aránya 38.6- ról 41.1 százalékra emelkedett. a kongresszusi versenyben a bányászok a megtisztelő szocialista cím elnyerésére újabb 131 brigádot alakítottak. több üzemből kétoldalú szerződéseket kötöttek a gazdasági vezetőkkel és kölcsönösen vállaltak kötelezettséget a szocialista versenyben. a termelési feladatok teljesítésén túl a bányaiipari dolgozók több mint százezer óra társadalmi munkával járultak hozzá iskolák, gyermekintézmények, kulturális és sportlétesítmények építéséhez, szépítéséhez.

a vállalatok valóraváltásának megfelelően és a körülmények változásainak figyelembevételével több helyen már módosították a felajánlásokat és újabb célokat tűztek ki. de ez a gyakorlat még nem elég általános, s ezért nagyobb gondot kell fordítani a verseny folyamatos szervezésére. a központi vezetőség felhívta a figyelmet arra, hogy rendszeresebbé kell tenni a verseny értékelését, ösztönzését is. fontos feladat tehát, hogy a szakszervezeti bizottságok és a gazdasági vezetők is gondosan elemezzék az eredményeket, a tapasztalatokat és ennek megfelelően jelöljék meg a további feladatokat./mti/

bb 84. szlovák állami népi együttes készthelyen

vid/kz/;,6 -cz

1974 szeptember 27

készthelyen a városi művelődési központban pénteken este a szlovák állami népi együttes vendégszerepelt. a 140 tagú csoport nyugat-szlovákiai táncjeleneteket, 18. századi táncképeket, továbbá betyár énekeket és magyar népdalokat adott elő./mti/

17.00/ny

-58-

1755 g

bb 85. együttműködés 18 szovjet tudományos intézménnyel - jubileumi kiállítás nyílt veszprémben

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 27

pénteken, veszprémben, a technika házában megnyitották a magyar-szovjet műszaki tudományos együttműködési megállapodás 25. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást. a bemutató veszprém megye iparának, tudományának szovjet kapcsolatait tükrözi. dr. nádasy miklós, a nehézszerkezeti kutató intézet igazgatóhelyettese megnyitójában hangoztatta, hogy veszprém megye valamennyi nagyüzemének életében döntő szerepet tölt be a szovjet kapcsolat. példának említette a magyar-szovjet timföld alumínium egyezmény alapján létrehozott új ajkai timföldgyárat és közép-európa legnagyobb Dauxitbányáját, a halimba iii-at. ezek üzemeltetésében jelentős szerepet kapnak a szovjet technológiák és berendezések is. a műszaki együttműködésnek jó példája még a zsiguli program, amelynek egyik megvalósítója a veszprémi bakony művek és az új inotai csucserőmű, amely szovjet gyártmányú gázturbinája már vilámos energiát ad. a tudományos együttműködés is számos eredményt hozott. veszprém megye egyetemei, kutatóintézetei 18 szovjet társintézménnyel tartanak gyümölcsöző munkakapcsolatot. az oktató, kutató és hallgató-cserék mellett közös kutatómunkát folytatnak többek között a növényvédőszer és olajadalékok előállításában is./mti/

..

bb 86. több cps-gazdaság megkezdte a kukorica betakarítását

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 27

a bábolnai kukoricatermelő / cps/ közös vállalat 20 taggazdaságában dolgoztak már pénteken a kombájnok. megkezdtek a betakarítást a két legnagyobb kukoricatermelő cps-gazdaságban, a bábolnai mezőgazdasági kombinátban és az agárdi állami gazdaságban is. a két utóbbiban 6.400, illetve 8.600 hektáron, monokulturásan termelik a növényt. a rövid tenészsídejű kukoricák az idén a dunántúli gazdaságokban értek be elsőként. a cps 220.000 hektárnyi területének 40 százalékán ilyen fajtát termelnek. köztudott, hogy ezek hozama kisebb, mint a közép vagy hosszú érésűeké, viszont biztosabban beérnek.

/folyt köv/
17.05/ny

-59-

1755 g

bb 86. / több cps....folyt/ny

jövő héten már - csaknem kivétel nélkül - mind a 152 cps-gazdaságban megkezdik a betakarítást. 430 kombájnt javítottak ki gondosan a nagy munkára. a cps-központ elegendő tartalék, illetve cserealkatrészeiről gondoskodott. az idén a tavalyinál is jobban ki tudják szolgálni a gazdaságokat. ugyanis nyolc termelés-szervezési körzetre osztották az ország területét. a körzetközpontokhoz kapcsolódik a cps jól működő szervizhálózata, és mindenütt alkatrészmegújítást is nyitottak. így az esetleges géphibákat gyorsabban tudják kijavítani, csökken az állásidő. ez nagyon jelentős, hiszen a rendszer nagy teljesítményű kombájnjai 800-1.000 mázsa kukoricát takarítanak be tíz óra alatt./mti/

--

bb 87. japán politikus érkezett hazánkba

k gy/gk/ny hi hgy

1974 szeptember 27

habasima naocugu, a japán felsőház japán-magyar tagozatának elnöke, felesége és fia társaságában az országgyűlés meghívására pénteken Magyarországra érkezett./mti/

--

bb 88. hetvenöt éve nyílt meg a karcagi földműves iskola

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 27

hetvenöt évvel ezelőtt, 1899-ben nyílt meg karcagon a földműves iskola, szolnok megye első mezőgazdasági jellegű oktatási intézménye. a jubileum alkalmából pénteken kétnapos szakmai tudományos tanácskozás kezdődött, amelyre meghívták az intézet volt növendékeit is. az iskolában, amely jelenleg mezőgazdasági szakközépiskola és továbbképző intézet, az alapítása óta csaknem ötezren gyarapították elméleti és gyakorlati tudásukat. a tanintézetben a felszabadulás óta növénytermesztő és mezőgazdasági gépész-szakembereket képeznek. a pénteki jubileumi ünnepségen k.tóth ferenc, a karcagi dimitrov tsz elnöke a volt hallgatók nevében átadta a környező közös gazdaságok által adományozott jubileumi zászlót, amelyre emlékszalagokat kötöttek. az intézet ötven éve, vagy annál régebben végzett hallgatóinak, nyugalmazott tanárainak átadták az iskola emlékplakettjét, majd megnyitották az intézet történetét bemutató kiállítást./mti/

--

-60-

17.10/ny

17.10.9

bb.89. vasutasokat, járókelőket inzultált

vid/p kz hgy

1974. szeptember 27.

budai tiber 19 éves komáromi segéd munkás rendszeresen szembe helyezkedett a közrenddel. a fiatalembert egyszerre három bűncselekményéért vonta felelősségre a bíróság. két ízben - mert haragudott a vasutasokra - parittyával, kövel lövöldözött a szolgálatban lévő forgalmistára. ezért az esztergomi bíróság jogerősen négyhónapi szabadságvesztésre ítélte. hasonlóképpen jogerős az az ítélet is, amelyben garázdaságért öthónapi szabadságvesztést kapott. erősen ittas állapotban gyanútlan járókelőket inzultált. az egyiket üldözőbe vette, és ököllel kétszer úgy megütötte, hogy nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. egy másik férfit is bántalmazott. budai harmadik bűnügyében még nem jogerős az ítélet: első fokon garázdaságért, járműlopásért., közlekedési vétségért 8 hónapra ítélték./mti/

--

bb.83. kállai gyula az indiai köztársaságba utazott

gk/p hi -cz

1974. szeptember 27.

dr. shanker dayal sharmának, az indiai nemzeti kongresszus párt elnökének meghívására péntek délután néhány napos hivatalos látogatásra az indiai köztársaságba utazott kállai gyula, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke. kállai gyulát - aki dr. sharma elnök múlt évi magyarországi látogatását viszonzza - útjára elkísérte dr. molnár béla, az hnf országos elnökségének tagja, az országos tanács titkára., dr. kolombusz lászlóné, a hnf tolna megyei bizottságának elnöke, kovács istván országgyűlési képviselő, a mezőgazdasági, erdészeti dolgozók szakszervezetének főtitkára, valamint kázmér zsigmond, a külügyminisztérium főosztályvezető-helyettese. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. sarlós istván, az mszmp kb tagja, a hnf országos tanácsának főtitkára, dr. kós péter, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint társadalmi és közéletünk más vezetői bucsúztatták. jelen volt c.b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete./mti/

--

-61-

17.25/p

18.00.9

Lev. vizügg

bb.90. a legfelsőbb bíróság

dr. fekete károly elnökhelyettes vezette delegációja pénteken hazaérkezett lengyelországból. a lengyel minisztertanács mellett működő állami döntőbizottság munkáját tanulmányozták. a megbeszéléseket lengyel részről a döntőbizottság elnöke, edward zachajkiewicz vezette. a küldöttséget varsóban fogadta stefan jędrychowski pénzügyminiszter is. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. gellért györgy, a legfelsőbb bíróság elnökének helyettese fogadta./mti/

-. -

bb.91. befejeződött az irf európai utügyi konferenciája

t kf/gg/p 1e hgy

1974. szeptember 27.

szeptember 22-27-e között budapestten tartotta európai regionális konferenciáját a nemzetközi utügyi szövetség. a tanácskozáson - amelyen 27 ország több mint 750 szakembere, képviselője vett részt - mintegy 100 szakmai előadás hangzott el, s 24 filmet vetítettek. a konferencián az utügy, az utépitési technika legidőszerűbb kérdéseivel foglalkoztak, s az uthálózat tervezésén, fejlesztésén kívül részletesen tárgyaltak az európai közutak helyzetéről, de sok szó esett a közlekedés biztonságáról, a közüti közlekedés és a környezetvédelem szükséges kapcsolatáról. külön munkakülönsen beszélték meg a keleti és a nyugati közüti összeköttetés fejlesztésével kapcsolatos tennivalókat, az e-jelü, európai uthálózatnak a megnövekedett forgalmat követó szükséges átalakítását. az érvényes nemzetközi egyezményben részes európai országok egyetértésével kialakított terv s az ezt támogató javaslatok szerint az ötvenes évek elején létrehozott nemzetközi európai útvonalakat ujjakkal bővítik, s kialakítják a főutakat összekötó, ugyanacsak nemzetközi szintü uthálózatot is.

a tanácskozás tapasztalataiból leszürhetó, hogy a motorizáció fejlődésével együtt járó közlekedési balesetek megelőzésének egyik módja a korszerü uthálózat kialakítása, amit egységes jelzésekkel, forgalom-biztonsági és -szervezési intézkedésekkel kell követni. érdekes, jövóre utaló javaslat hangzott el a nagyvárosokba kocsin munkába járók közlekedésének megoldására, az egyéni közlekedés -, kollektivizálására,,: kis, 2,4 méter hosszúságú kocsikat kell tömegesen alkalmazni, s ezeket a jármüveket az elővárosokból a belsö városközpontokig, autóút-kompok,, , trailerek szállítsák.

/folyt köv ./
17.35/p

-62-

1800 g

bb.91. befejeződöttfolyt /p

a konferencia utolsó napján ismertették, hogy jövöre chicago-ban rendezik az irf utépitési szimpóziumát, megtartják a harmadik afrikai utügyi konferenciát, s előkészítik az irf közel-keleti regionális konferenciáját. a nemzetközi szövetség viii. utügyi világkongresszusát 1977-ben tokióban rendezik.

a tanácskozást pénteken kiss dezsö közlekedés - és postaügyi miniszterhelyettes, a konferencia elnöke zárta be.

dr. ábrahám kálmán közlekedés -és postaügyi államtitkár, a konferencia díszelnökségének tagja az mti munkatársának elmondotta, hogy a nemzetközi tanácskozás szakmai előadásait szinte kivétel nélkül hasznosítani tudjuk a gyakorlati munkában. értékesnek tartják a tanácskozást azért is, mert bár különböző adottságú, fejlettségü országok tapasztalatairól esett szó, a problémákban sok a közös vonás, így a javasolt megoldások is széleskörüen alkalmazhatók. a konferencia felhívta a figyelmet arra, hogy - a korábbi véleményektől eltérően - a gépjármüforgalom minden országban változatlanul növekszik, s ezzel a tendenciával még hosszú ideig számolni kell. ezért is tartjuk fontosnak közlekedésünk fejlesztésében az egyéni és a tömegközlekedés arányainak megfelelő kialakítását, összehangolását. a külföldi tapasztalatok nyomán érdemes foglalkozni azokkal a megoldásokkal is, amelyek a közutak kapacitását különféle szervezési, forgalomtechnikai intézkedésekkel növelik. a tanácskozáson sok szó esett a forgalombiztonság különböző kérdéseiről, s kialakult az az általános vélemény, hogy a jármüvezetőkön kívül ma már külön kell foglalkozni a gyalogosokkal - védelmükkel, képzésükkel is. jó példákat kaptunk arra is, hogy az utakat már eleve úgy kell tervezni, korszerűsíteni, hogy későbbi fenntartásuk minél kevesbé akadályozza a forgalmat.

megnyugtató számunkra - mondotta az államtitkár -, hogy a konferencia, a nemzetközi tapasztalatok is igazolják közlekedésfejlesztési koncepciónk helyességét. a tanácskozás utolsó témacsoportja, a keleti és a nyugati közüti összeköttetések fejlesztése, számunkra is sok feladatot ad; a gyakorlatban azt jelenti; hazai fejlesztési munkánkban figyelembe kell vennünk a nemzetközi követelményeket, hogy kialakuljon az egész európát behálózó egységes nemzetközi közutrendszer ./mti/

-. -

17.40/p

-63-

1830 g

bb.93. a fegyveres erők napját köszöntötte a budapesti mhsz

t pr/gk/p hi hgy

1974. szeptember 27.

a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége pénteken a magyar néphadsereg központi klubjában ünnepséggel köszöntötte a fegyveres erők napját. nyitrai józsef, az mhsz lövés-és tömegsport-álosztályának vezetője beszédében méltatta a fegyveres testületek tagjainak helytállását, s hangsúlyozta, hogy feladataik teljesítésében számíthatnak a magyar honvédelmi szövetségre. az ifjúság hazafias neveléséből nem kis rész hárul az mhsz klubjaira, aktivistáira - mondotta.

az ünnepi beszédet követően a munkásörtség kórusa adott műsort./mti/

bb 92. kitüntetési ünnepség a fegyveres erők napja alkalmából

t pr/mm/ny hi hgy

1974 szeptember 27

a fegyveres erők napja alkalmából pénteken kitüntetési ünnepséget rendezett a hotel ifjúságban a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága. az ünnepségen résztvett borbély gábor, a kisz központi bizottságának titkára és szabó ferenc, a magyar uttorók szövetségének főtitkára.

a kisz központi bizottsága a fegyveres testületeknél működő kisz-szervezetek munkájának irányításában, a fiatalok hazafias és honvédelmi nevelésében kifejtett kiemelkedő tevékenysége elismerésül ifjúsági érdemérmeket adományozott oláh istván altábornagynak, honvédelmi miniszterhelyettesnek, a magyar néphadsereg vezérkari főnökének. az ifjúságért érdemérmeket még heten, a kisz érdemérmeket 23-an kapták meg. a kitüntetéseket illisz lászló, a kisz központi bizottságának titkára adta át.

ezt követően a fegyveres testületek kitüntetéseit nyújtották át azoknak, akik az ifjúság hazafias és honvédelmi nevelésében, katonai szolgálatra történő felkészítésében kiváló munkát végeztek. a honvédelmi miniszter nevében tarcsai tiber vezérőrnagy, a magyar szocialista munkáspárt néphadseregi bizottságának elsőtitkára, a belügyminiszter nevében dr. kamara jános rendőr-vezérőrnagy, belügyminisztériumi államtitkár, a munkásörtség országos parancsnokánévben pedig gáti józsef, az országos parancsnok helyettese nyújtotta át a kitüntetteknek a haza szolgálatáért érdemérmeket arany-, ezüst-, illetve bronzfokozatát./mti/

17.45/p

-64-

18.30 g

bb.94. befejeződött esztergomban a nukleáris műszeripari tanácskozás

vid/ p kz hgy

1974. szeptember 27.

pénteken befejeződött esztergomban a technika házában a kgst atomenergia békés felhasználásával foglalkozó állandó bizottsága nukleáris műszeripari munkacsoportjának 28. ülése. a négynapos tanácskozáson részt vevő bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, nédk, román és szovjet szakértői delegációk kiemelt témaként foglalkoztak a távlati kutatási- fejlesztési irányok meghatározásával, egyeztettek az együttműködési tervet. önálló napirendi pontként szerepelt a nukleáris orvosi műszerek és módszerek kutatása, amelynek témavezetője magyarország. a munkacsoport javaslatait az állandó bizottság novemberi ülészsaka elé terjeszti./ mti/

bb.75. bolgár irodalmi est

t nn/gg/p hi -cz

1974. szeptember 27.

bulgária felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére pénteken este a budapesti bolgár kulturális központ irodalmi estét rendezett. lyubomir levceev költő, a hazafias front országos tanácsának első elnökhelyettese olvasott fel műveiből, illetve az ő költeményeit tolmácsolták nagyszámu érdeklődő jelenlétében neves előadóművészek./mti/

bb.95. magyar szakszervezeti küldöttség utazott varsóba

sl/mm/p hgy

1974. szeptember 27.

gáspár sándornak, az mszmp pb tagjának, a szot főtitkárának vezetésével magyar szakszervezeti küldöttség utazott pénteken varsóba, a szakszervezeti világszövetség európai tagszervezetei vezetőinek tanácskozására./

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren földvári aladár, a szot elnöke és nemeslaki tivadar, a szot főtitkárhelyettese bucsúztatta. jelen volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete is ./mti/

18.30/p

-65-

18.50 g

bb.96. elhunyt szabó mátyás országgyűlési képviselő

pá/p hgy

1974. szeptember 27.

szabó mátyás, a bolyi kossuth tsz nyugalmazott állami di-
jas elnöke, a 9-es számú baranya megyei választókerület országgyű-
lési képviselője pénteken 68 éves korában elhunyt. temetéséről
később történik intézkedés./mti/

--

bb.97. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

p hgy

1974. szeptember 27.

41. alkoholelleses hónap
42. hétezer lakás
43. munkaügyi döntőbizottságok
44. társult községek népfrentbizottságai
45. képzőművészeti kiállítás
46. békeszimpózium
47. szüret
48. rendőrségi hírek
49. kongói nőküldöttség
50. festőművész az afrikai országokért
51. eü.tudományos ülés
52. a heves megyei tanács
53. eü.akcióbizottság
54. csillagászok köre
55. őszi munka
56. tanácselnöki értekezlet
57. pest megye közművelődése
58. parkerdő
59. fogyasztói érdekvédelem
60. timár mátyás a jubileumi kiállításon
61. szot küldöttség
62. vasutas szakszervezet kv.
63. szabadidő és művelődés konferencia
64. kőbányai rendelőintézet jubileuma
65. közlekedési sajtótájékoztató
66. egyházak szolidaritási nyilatkozatai
67. a virágos balatonért
68. textilipari szakszervezet kv.
69. nehézipari minisztériumi értekezlet

/folyt köv ./
18.35/p

-66-

1900g

bb.97. a belföldifolyt /p

70. magyar ghanai kulturális munkaterv
71. tejipari sajtótájékoztató
72. elismerések a fegyveres erők napja alkalmából
73. elnöki tanács-ülés
74. gépipar ifjusági parlamentje
75. bolgár irodalmi est
76. művészeti hetek
77. építők természetjáró találkozója
78. muzeumi és műemléki hónap
79. kgm vezetőtestülete
80. hunya istván köszöntése
81. gácsi miklós pozsonyba utazott
82. bányaiipari szakszervezet kv-
83. kállai gyula indiába utazott
84. szlovák népi együttes
85. magyar-szovjet jubileumi kiállítás
86. cps gazdaságok
87. japán politikus érkezése
88. karcagi földműves iskola
89. garázda
90. a legfelsőbb bíróság delegációja
91. utügyi konferencia
92. ünnepség a fegyveres erők napja alkalmából
93. mhsz ünnepség
94. nukleáris műszeripari tanácskozás
95. gáspár elutazása
96. elhunyt szabó mátyás
97. hirjegyzék.

/mti/

--

bb.98. időjárásjelentés

pá/p hgy

1974. szeptember 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. szeptember 27-én,
pénteken

a nappali felmelegedés kissé erősödik

várható időjárás szombat estig : az ország keleti felén
kevés felhő, száraz idő. a dunántúlon nyugat felől fokozatosan
növekvő felhőzet, néhány helyen esővel. mérsékelt, változó irányú,
a dunántúlon napközben megélénkülő és délnyugatra forduló szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 14-19
fok között ./mti/

18.50/p

--
-67-

1915g

bb.99. két órás áramszünet a belvárosban

i ms/pá/p hgy

1974. szeptember 27.

pénteken este kétórás üzemzavar következett be a belváros világítását ellátó elektromos hálózatban. egy főkábel sérülése miatt több transzformátor-állomás kiesett az áramellátásból. az üzemzavar a bajcsy-zsilinszky ut egy részét, a deák teret, a deák ferenc utcát, a zrinyi utcát, a petőfi sándor utcát, a gerlóczy utcát és környéküket érintette. egyebek között a katona józsef színházban is szünetelt a világítás.

az elektromos művek hibaelhárító csoportjai haladéktalanul működésbe léptek. műszeres mérésekkel a hibás kábelszakaszokat körülhatárolták. a feltehetően hibás szakaszokat kiiktatták, az ott lévő transzformátor-állomásokat a szomszédos főkábelekre kapcsolták át és így a hiba végleges elhárításáig is újból zavartalaná tették a világítást. 19 óra 40 perckor már minden lakásban és az utcákon is újra felgyulladt a villany ./mti/

--

bb.100. a belpolitikai híreink jegyzéke 18.00 órától zárasig

p hgy

1974. szeptember 27.

98. időjárásjelentés
99. áramszünet
100. hírjegyzék./mti/

--

21.00/p

-68-

~~vége~~

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb.57. sz.hirünket / nagyszabásu tervek pestmegye művelődésének fejlesztésére - a pest megyei pb ülése /

teljes egészében v i s s z a v o n j u k !

hgy /p

v é g e

-69-

21²⁰g